

Centralna banka
BOSNE I HERCEGOVINE
Централна банка
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

FINANCIJSKA IZVJEŠĆA I IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2022.

KAZALO

Stranica

Odgovornost za finansijsko izvještavanje	1
Izvješće neovisnog revizora	2 - 4
Izvješće o finansijskom položaju	5
Izvješće o dobiti ili gubitku	6
Izvješće o sveobuhvatnoj dobiti	7
Izvješće o promjenama u kapitalu	8 - 9
Izvješće o novčanim tokovima	10 - 11
Bilješke uz finansijska izvješća	12 - 83
1 Osnovne informacije	
2 Osnova pripreme	
3 Značajne računovodstvene politike	
4 Aranžman valutnog odbora	
5 Klasificiranje i mjerenje fer vrijednosti finansijske imovine i finansijskih obveza	
6 Upravljanje finansijskim rizicima	
7 Gotovina u stranim valutama	
8 Depoziti kod inozemnih banaka	
9 Posebna prava vučenja u MMF-u	
10 Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	
11 Monetarno zlato	
12 Dužnički instrumenti po amortiziranom trošku	
13 Ostala imovina	
14 Nekretnine i oprema	
15 Nematerijalna imovina	
16 Ostala ulaganja	
17 Novčanice i kovanice u optjecaju	
18 Depoziti banaka	
19 Depoziti Vlade i ostalih javnih institucija	
20 Rezerviranja	
21 Ostale obveze	
22 Neto kamatni prihodi	
23 Neto prihodi od naknada i provizija	
24 Neto realizirani (gubitci) / dobitci od prodaje dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	
25 Neto realizirani dobitci od prodaje monetarnog zlata	
26 Neto (gubitci) od tečajnih razlika	
27 Neto umanjenje vrijednosti na finansijsku imovinu	
28 Ostali prihodi	
29 Troškovi osoblja	
30 Administrativni i ostali operativni troškovi	
31 Troškovi proizvodnje novčanica i kovanica	
32 Raspodjela godišnje neto dobiti	
33 Kapital	
34 Novac i novčani ekvivalenti	
35 Transakcije sa povezanim osobama	
36 Izvanbilančni depoziti	
37 Članstvo BiH u MMF-u	
38 Domaći platni sustav i sustav za poravnanja	
39 Događaji poslije datuma izvještavanja	

ODGOVORNOST ZA FINACIJSKO IZVJEŠTAVANJE

Uprava Centralne banke Bosne i Hercegovine je odgovorna za financijska izvješća, koja su pripremljena u skladu sa Zakonom o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja.

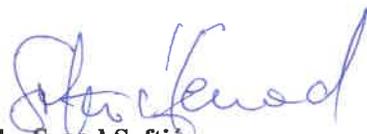
Uprava je odgovorna za dosljednu primjenu odabranih računovodstvenih politika, donošenje razumnih i razboritih prosudbi i procjena i za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija koje u svakom trenutku omogućavaju pripremanje financijskih izvješća. Uprava ima opću odgovornost za poduzimanje koraka koji su joj u razumnoj mjeri dostupni i za sprovođenje takvih internih kontrola koje omogućavaju očuvanje imovine Centralne banke Bosne i Hercegovine, te sprječavanje i otkrivanje prijevara i drugih nepravilnosti.

Upravno vijeće je odgovorno za izbor prikladnih računovodstvenih politika koje su usklađene sa primjenjivim Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja. Upravno vijeće razmatra financijska izvješća i nadgleda proces financijskog izvještavanja Centralne banke Bosne i Hercegovine.

U funkciji nadgledanja procesa financijskog izvještavanja, Upravnom vijeću pomaže Revizorski komitet koji se sastoji od tri neovisna člana. Revizorski komitet pregleda godišnja financijska izvješća, nakon čega se ista razmatraju i odobravaju od strane Upravnog vijeća i podnose Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine i Predsjedništvu Bosne i Hercegovine.

Ova financijska izvješća za 2022. godinu su revidirana od strane neovisnih revizora Centralne banke Bosne i Hercegovine ERNST & YOUNG d.o.o. Sarajevo i ERNST & YOUNG d.o.o. Ljubljana i njihovo izvješće je dano na stranicama od 2 do 4. Neovisni revizori imaju pun i neograničen pristup svim podacima i informacijama potrebnim za sprovođenje i razmatranje revizorskih procedura.

Priložena financijska izvješća na stranicama od 5 do 83 su odobrena od strane Upravnog vijeća 30. ožujka 2023. godine.

dr. Senad Softić

**Predsjedatelj Upravnog vijeća
Guverner**

mr. Vesna Pačuka

Rukovoditelj Odjeljenja za računovodstvo i financije

**Building a better
working world**

Ernst & Young d.o.o. Sarajevo
Vrbanja 1, SCC-Sarajevo City Center
71000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina

Tel: +387 33 870 014
Fax: +387 33 870 018
ey.com/ba

Izvješće neovisnog revizora

Upravnom vijeću Centralne banke Bosne i Hercegovine

Mišljenje

Obavili smo reviziju finansijskih izvješća Centralne banke Bosne i Hercegovine (Centralna banka), koji obuhvataju izvješće o finansijskom položaju na dan 31. prosinac 2022., izvješće o dobiti ili gubitku, izvješće o sveobuhvatnoj dobiti, izvješće o promjenama u kapitalu i izvješće o novčanim tokovima za tada završenu godinu, te bilješke uz finansijska izvješća, uključujući i pregled značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, priložena finansijska izvješća istinito i fer prezentiraju finansijski položaj Centralne banke na dan 31. prosinac 2022. i njezinu finansijsku uspješnost, te njezine novčane tokove za tada završenu godinu u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI).

Osnova za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu sa Međunarodnim revizijskim standardima (MRevS-ima). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem izvješću u odjeljku o odgovornostima revizora za reviziju finansijskih izvješća. Neovisni smo od Centralne banke u skladu sa Kodeksom etike za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA Kodeksom) kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izvješća u Bosni i Hercegovini i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima i IESBA Kodeksom.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo dobili dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Odgovornosti Uprave, Upravnog vijeća i Revizorskog komiteta za finansijska izvješća

Uprava je odgovorna za sastavljanje i fer prezentaciju finansijskih izvješća u skladu sa MSFI i za one kontrole za koje Uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja finansijskih izvješća koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške.

U sastavljanju finansijskih izvješća, Uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Centralne banke da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako Uprava ili namjerava likvidirati Centralnu banku ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Upravno vijeće je odgovorno za nadgledanje procesa finansijskog izvještavanja kojeg je ustanovila Centralna banka. U funkciji nadgledanja procesa finansijskog izvještavanja, Upravnom vijeću pomaže Revizorski komitet.

**Building a better
working world**

Ernst & Young d.o.o. Sarajevo
Vrbanja 1, SCC-Sarajevo City Center
71000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina

Tel: +387 33 870 014
Fax: +387 33 870 018
ey.com/ba

Izvješće neovisnog revizora (*nastavak*)

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvješća

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li finansijska izvješća kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške i izdati revizorsko izvješće koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je viša razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbroju, utječu na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu tih finansijskih izvješća.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza finansijskih izvješća, zbog prijevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenja, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Centralne banke.
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava.
- zaključujemo o primjerenosti korištenja računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi Uprava i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u svezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Centralne banke da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pažnju u našem revizorskom izvješću na povezane objave u finansijskim izvješćima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg revizorskog izvješća. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Centralna banka prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju.
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvješća, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijska izvješća transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

**Building a better
working world**

Ernst & Young d.o.o. Sarajevo
Vrbanja 1, SCC-Sarajevo City Center
71000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina

Tel: +387 33 870 014
Fax: +387 33 870 018
ey.com/ba

Izvješće neovisnog revizora (*nastavak*)

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvješća (*nastavak*)

Mi komuniciramo s Upravnim vijećem i Revizorskim komitetom u svezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i u svezi s značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

Mi također dajemo izjavu Upravnom vijeću i Revizorskom komitetu da smo postupili u skladu sa relevantnim etičkim zahtjevima u svezi s neovisnosti i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utječu na našu neovisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o povezanim zaštitama.

Danijela Mirković, prokurista

Ernst & Young d.o.o. Sarajevo
Vrbanja 1 (SCC - Sarajevo City Center)
71000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina

Sarajevo, 30. ožujak 2023. godine

Tarik Alijagić, licencirani revizor

Ernst & Young d.o.o. Sarajevo
Vrbanja 1 (SCC - Sarajevo City Center)
71000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina

Sarajevo, 30. ožujak 2023. godine

Janez Uranič, partner

Ernst & Young d.o.o. Ljubljana
Dunajska cesta 111
1000 Ljubljana
Republika Slovenija

Ljubljana, 30. ožujak 2023. godine

ERNST & YOUNG
Revizija, poslovno
svetovanje d.o.o., Ljubljana 3

IZVJEŠĆE O FINANCIJSKOM POLOŽAJU

U tisućama KM	Bilješka	31. prosinca 2022.	Na dan 31. prosinca 2021.
IMOVINA			
Gotovina u stranim valutama	7	572.020	469.585
Depoziti kod inozemnih banaka	8	8.273.200	3.945.097
Posebna prava vučenja u MMF-u	9, 37	149	1.881
Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	10	5.887.589	11.629.592
Monetarno zlato	11	160.040	301.987
Dužnički instrumenti po amortiziranom trošku	12	1.172.862	-
Ostala imovina	13	19.280	16.927
Nekretnine i oprema	14	48.535	50.177
Nematerijalna imovina	15	844	983
Ostala ulaganja	16	27.813	27.813
UKUPNO IMOVINA		16.162.332	16.444.042
OBVEZE I KAPITAL			
OBVEZE			
Novčanice i kovanice u optjecaju	17	7.436.097	6.923.818
Depoziti banaka	18	7.217.387	7.219.617
Depoziti Vlade i ostalih javnih institucija	19	958.245	1.429.596
Rezerviranja	20	897	1.406
Ostale obveze	21	4.301	8.162
Ukupno obveze		15.616.927	15.582.599
KAPITAL			
Početni kapital		25.000	25.000
Pričuve		520.405	836.443
Ukupno kapital	33	545.405	861.443
UKUPNO OBVEZE I KAPITAL		16.162.332	16.444.042

Bilješke na stranicama od 12 do 83 čine sastavni dio ovih financijskih izvješća.

IZVJEŠĆE O DOBITI ILI GUBITKU

U tisućama KM	Bilješka	Za godinu koja je završila 31. prosinca	
		2022.	2021.
Kamatni prihodi		78.832	55.568
Kamatni rashodi		(39.026)	(45.420)
NETO KAMATNI PRIHODI	22	39.806	10.148
Prihodi od naknada i provizija		22.704	20.970
Rashodi od naknada i provizija		(791)	(813)
NETO PRIHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA	23	21.913	20.157
Neto realizirani (gubitci) / dobitci od prodaje dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	24	(63.470)	4.949
Neto realizirani dobitci od prodaje monetarnog zlata	25	60.014	-
Neto (gubitci) od tečajnih razlika	26	(42)	(486)
Neto umanjenje vrijednosti na financijsku imovinu	27	(924)	(426)
Ostali prihodi	28	850	1.402
OPERATIVNI PRIHODI		58.147	35.744
Troškovi osoblja	29	(18.622)	(19.669)
Administrativni i ostali operativni troškovi	30	(6.991)	(6.514)
Troškovi proizvodnje novčanica i kovanica	31	(3.732)	(4.143)
Troškovi amortizacije	14,15	(2.903)	(2.521)
OPERATIVNI TROŠKOVI		(32.248)	(32.847)
NETO DOBIT ZA GODINU	32	25.899	2.897

Bilješke na stranicama od 12 do 83 čine sastavni dio ovih financijskih izvješća.

IZVJEŠĆE O SVEOBUHVAATNOJ DOBITI

U tisućama KM	Bilješka	Za godinu koja je završila 31. prosinca	
		2022.	2021.
NETO DOBIT ZA GODINU		25.899	2.897
Ostali sveobuhvatni (gubitak) / dobit			
<i>Stavke koje su ili koje se mogu naknadno prenijeti u dobit ili gubitak:</i>			
Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit			
Neto promjena u fer vrijednosti tijekom godine	10	(365.150)	(129.592)
Neto promjena u rezerviranjima za očekivane kreditne gubitke priznana u dobit ili gubitak tijekom godine	6.1.1., 27	(239)	330
Reklasificiranje u dobit ili gubitak od prodaje dužničkih instrumenata	24	63.470	(4.949)
		(301.919)	(134.211)
Monetarno zlato			
Neto promjena u fer vrijednosti tijekom godine	11	19.996	10.426
Reklasificiranje u dobit ili gubitak od prodaje monetarnog zlata	25	(60.014)	-
		(40.018)	10.426
Ukupno ostali sveobuhvatni (gubitak)		(341.937)	(123.785)
UKUPNO SVEOBUHVAATNI (GUBITAK) ZA GODINU		(316.038)	(120.888)

Bilješke na stranicama od 12 do 83 čine sastavni dio ovih financijskih izvješća.

IZVJEŠĆE O PROMJENAMA U KAPITALU

U tisućama KM	Početni kapital	Rezerve fer vrijednosti za dužničke i vlasničke instrumente	Rezerve fer vrijednosti za monetarno zlato	Ostale pričuve	Generalne pričuve (zadržana dobit)	Ukupno pričuve	Ukupno kapital
Stanje na dan 1. siječnja 2022. godine	25.000	158.914	98.129	31.300	548.100	836.443	861.443
Ukupno sveobuhvatni (gubitak) / dobit za godinu	-	(301.919)	(40.018)	-	25.899	(316.038)	(316.038)
Neto dobit za godinu (bilješka 32)	-	-	-	-	25.899	25.899	25.899
Ostali sveobuhvatni (gubitak)	-	(301.919)	(40.018)	-	-	(341.937)	(341.937)
<i>Neto nerealizirane negativne promjene u fer vrijednosti dužničkih instrumenata</i>	-	(365.150)	-	-	-	(365.150)	(365.150)
<i>Neto otpuštanje rezerviranja za očekivane kreditne gubitke za dužničke instrumente priznано u dobit ili gubitak</i>	-	(239)	-	-	-	(239)	(239)
<i>Neto realizirane negativne promjene u fer vrijednosti dužničkih instrumenata prenesene u dobit ili gubitak po osnovi prodaja</i>	-	63.470	-	-	-	63.470	63.470
<i>Neto nerealizirane pozitivne promjene u fer vrijednosti monetarnog zlata</i>	-	-	19.996	-	-	19.996	19.996
<i>Neto realizirane pozitivne promjene u fer vrijednosti monetarnog zlata prenesene u dobit ili gubitak po osnovi prodaje</i>	-	-	(60.014)	-	-	(60.014)	(60.014)
Stanje na dan 31. prosinca 2022. godine	25.000	(143.005)	58.111	31.300	573.999	520.405	545.405

Bilješke na stranicama od 12 do 83 čine sastavni dio ovih financijskih izvješća.

IZVJEŠĆE O PROMJENAMA U KAPITALU (NASTAVAK)

U tisućama KM	Početni kapital	Rezerve fer vrijednosti za dužničke i vlasničke instrumente	Rezerve fer vrijednosti za monetarno zlato	Ostale pričuve	Generalne pričuve (zadržana dobit)	Ukupno pričuve	Ukupno kapital
Stanje na dan 1. siječnja 2021. godine	25.000	293.125	87.703	31.300	545.203	957.331	982.331
Ukupno sveobuhvatni (gubitak) / dobit za godinu	-	(134.211)	10.426	-	2.897	(120.888)	(120.888)
Neto dobit za godinu (bilješka 32)	-	-	-	-	2.897	2.897	2.897
Ostali sveobuhvatni (gubitak) / dobit	-	(134.211)	10.426	-	-	(123.785)	(123.785)
<i>Neto nerealizirane negativne promjene u fer vrijednosti dužničkih instrumenata</i>	-	(129.592)	-	-	-	(129.592)	(129.592)
<i>Neto povećanje rezerviranja za očekivane kreditne gubitke za dužničke instrumente priznано u dobit ili gubitak</i>	-	330	-	-	-	330	330
<i>Neto realizirane pozitivne promjene u fer vrijednosti dužničkih instrumenata prenesene u dobit ili gubitak po osnovi prodaja</i>	-	(4.949)	-	-	-	(4.949)	(4.949)
<i>Neto nerealizirane pozitivne promjene u fer vrijednosti monetarnog zlata</i>	-	-	10.426	-	-	10.426	10.426
Stanje na dan 31. prosinca 2021. godine	25.000	158.914	98.129	31.300	548.100	836.443	861.443

Bilješke na stranicama od 12 do 83 čine sastavni dio ovih financijskih izvješća.

IZVJEŠĆE O NOVČANIM TOKOVIMA

	Bilješka	Za godinu koja je završila 31. prosinca	
		2022.	2021.
U tisućama KM			
NOVČANI TOKOVI OD OPERATIVNIH AKTIVNOSTI			
Neto dobit za godinu		25.899	2.897
Prilagođeno za:			
Kamatne prihode	22	(78.832)	(55.568)
Kamatne rashode	22	39.026	45.420
Neto umanjene vrijednosti na financijsku imovinu	27	924	426
Neto realizirane gubitke / (dobitke) od prodaje dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	24	63.470	(4.949)
Neto realizirane (dobitke) od prodaje monetarnog zlata	25	(60.014)	-
Neto gubitke od tečajnih razlika	26	42	486
Prihode od donacija		(3)	(6)
Neto (smanjenje) / povećanje u rezerviranjima	20, 29	(327)	171
Neto gubitke / (dobitke) od otuđenja nekretnina, opreme i nematerijalne imovine		3	(56)
Prihod od dividendi priznan u dobit ili gubitak	28	(721)	(1.297)
Amortizaciju	14, 15	2.903	2.521
Neto novčani tokovi od operativnih aktivnosti prije promjena na poslovnoj imovini i obvezama		(7.630)	(9.955)
Promjene na poslovnoj imovini i obvezama			
(Povećanje) / smanjenje oročenih depozita kod inozemnih banaka		(566.900)	635.115
Smanjenje / (povećanje) dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit		5.376.853	(2.157.869)
(Povećanje) dužničkih instrumenata po amortiziranom trošku		(1.173.087)	-
Smanjenje monetarnog zlata		161.943	-
(Povećanje) ostale imovine		(1.601)	(3.975)
Povećanje novčanica i kovanica u optjecaju	17	512.279	751.361
(Smanjenje) / povećanje depozita banaka		(1.336)	1.320.973
(Smanjenje) / povećanje depozita Vlade i ostalih javnih institucija		(471.351)	532.552
(Smanjenje) / povećanje ostalih obveza		(3.885)	4.154
Isplate po osnovi rezerviranja	20	(182)	(179)
Naplaćena kamata		75.142	53.070
Plaćena kamata		(39.026)	(45.100)
Neto novac od operativnih aktivnosti		3.861.219	1.080.147
NOVČANI TOKOVI OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI			
Priljevi od prodaje nekretnina i opreme		-	57
Kupnje nekretnina, opreme i nematerijalne imovine	14, 15	(1.125)	(3.888)
Primljena dividenda		721	1.297
Neto novac od investicijskih aktivnosti		(404)	(2.534)

IZVJEŠĆE O NOVČANIM TOKOVIMA (NASTAVAK)

U tisućama KM	Bilješka	Za godinu koja je završila 31. prosinca	
		2022.	2021.
Neto efekti umanjenja vrijednosti za očekivane kreditne gubitke na novac i novčane ekvivalente		(894)	(184)
Neto efekti tečajnih razlika na novac i novčane ekvivalente		(14)	(391)
Neto povećanje novca i novčanih ekvivalenata		3.859.907	1.077.038
Novac i novčani ekvivalenti na početku godine		3.986.726	2.909.688
Novac i novčani ekvivalenti na kraju godine	34	7.846.633	3.986.726

Bilješke na stranicama od 12 do 83 čine sastavni dio ovih financijskih izvješća.

BILJEŠKE UZ FINACIJSKA IZVJEŠĆA

1. OSNOVNE INFORMACIJE

Centralna banka Bosne i Hercegovine („Centralna banka”) je vrhovna monetarna vlast države Bosne i Hercegovine („BiH“). Njezino osnivanje, organizacija i operacije su definirani Zakonom o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine, Službeni glasnik BiH, broj: 1/97, 29/02, 08/03, 13/03, 14/03, 09/05, 76/06 i 32/07 („Zakon o Centralnoj banci“), koji je usvojila Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, suglasno Općem okvirnom sporazumu za mir u Bosni i Hercegovini („Ustav BiH“).

Centralna banka je osnovana 20. lipnja 1997. godine i počela je sa radom 11. kolovoza 1997. godine.

Centralna banka posluje preko Centralnog ureda, tri glavne jedinice u Sarajevu, Mostaru i Banjoj Luci i dvije podružnice u Brčkom i na Palama. Podružnica Pale je pod nadležnošću glavne jedinice u Banjoj Luci.

Sjedište Centralnog ureda Centralne banke je u Sarajevu, adresa Maršala Tita broj 25.

Osnovni cilj Centralne banke je da postigne i održi stabilnost domaće valute tako što izdaje domaću valutu u skladu sa pravilom valutnog odbora. Pravilo valutnog odbora, definirano Zakonom o Centralnoj banci, podrazumijeva da se domaća valuta izdaje samo uz puno pokriće u slobodno konvertibilnim deviznim pričuvama. Pored toga, Centralna banka ima obvezu da, na zahtjev, bez ograničenja kupuje i prodaje konvertibilnu marku (KM) za euro (EUR) po službenom deviznom tečaju u iznosu 1,95583 KM = 1 EUR, koji je određen Zakonom o Centralnoj banci.

Garantirana konvertibilnost domaće valute i potpuno pokriće monetarne pasive konvertibilnim deviznim pričuvama po aranžmanu valutnog odbora su primarni ciljevi Centralne banke. Sve aktivnosti i operacije Centralne banke se poduzimaju kako bi se ostvarili zakonski postavljeni ciljevi i zadatci odnosno očuvala stabilnost domaće valute u skladu sa pravilom valutnog odbora i nisu ni u jednom momentu usmjereni ka maksimiziranju profita.

Zadatci Centralne banke, definirani Zakonom o Centralnoj banci, uključuju:

- definiranje, usvajanje i kontroliranje monetarne politike BiH putem izdavanja domaće valute po propisanom deviznom tečaju uz puno pokriće u slobodno konvertibilnim deviznim pričuvama;
- držanje i upravljanje zvaničnim deviznim pričuvama Centralne banke na siguran i profitabilan način;
- uspostavljanje i održavanje odgovarajućih platnih i obračunskih sustava;
- izdavanje propisa i smjernica za ostvarivanje djelatnosti Centralne banke, u skladu sa Zakonom o Centralnoj banci;
- koordiniranje djelatnosti agencija za bankarstvo nadležnih za izdavanje bankarskih licenci i superviziju banaka;
- primanje depozita od institucija i javnih agencija BiH, entitetskih institucija i agencija i depozita od domaćih banaka u cilju ispunjavanja zahtjeva za obveznom pričuvom;
- stavljanje u optjecaj i povlačenje iz optjecaja domaće valute, uključujući novčanice i kovanice zakonskog sredstva plaćanja, pridržavajući se strogo pravila valutnog odbora;
- učestvovanje u radu međunarodnih organizacija koje rade na jačanju financijske i ekonomske stabilnosti zemlje;
- zastupanje BiH u međunarodnim organizacijama po pitanjima monetarne politike.

U okviru svojih ovlaštenja, utvrđenih Zakonom o Centralnoj banci, Centralna banka je potpuno neovisna od entiteta BiH, javnih agencija i bilo kojih drugih organa u izvršavanju svojih ciljeva i zadataka.

1. OSNOVNE INFORMACIJE (NASTAVAK)

Ključno rukovodstvo Centralne banke čine dva tijela: Upravno vijeće i Uprava.

U skladu sa Zakonom o Centralnoj banci, sva ovlaštenja koja nisu specificirano dana Upravnom vijeću dodjeljuju se guverneru. Guverner je predsjedatelj Upravnog vijeća i predsjedatelj Uprave.

Upravu Centralne banke pored guvernera čine tri viceguvernera, koje imenuje guverner uz odobrenje Upravnog vijeća. Uprava operativno rukovodi poslovanjem Centralne banke.

Na datume izvještavanja, članove ključnog rukovodstva Centralne banke čine:

Upravno vijeće

dr. Senad Softić	predsjedatelj
mr. Šerif Isović	član
dr. Radomir Božić	član
dr. Dragan Kulina	član
dr. Danijela Martinović	član

Nesmetano i kontinuirano izvršavanje zakonske uloge, osnovnih zadataka i funkcija Centralne banke u skladu sa Zakonom o Centralnoj banci i njezinim važećim aktima je jedinstven stav postojećeg Upravnog vijeća do imenovanja novog saziva Upravnog vijeća od strane Predsjedništva Bosne i Hercegovine.

Uprava

dr. Senad Softić	guverner
mr. Ernadina Bajrović	viceguverner
dr. Željko Marić	viceguverner (od 16. kolovoza 2021. godine)
mr. Marko Vidaković	viceguverner (od 1. ožujka 2022. godine)
Želimira Raspudić	viceguverner (do 30. lipnja 2021. godine)
dr. Milica Lakić	viceguverner (do 11. kolovoza 2021. godine)

Revizorski komitet procjenjuje sveukupnu adekvatnost i efektivnost procesa financijskog izvještavanja Centralne banke, vrši pregled financijskih izvješća prije njihovog razmatranja i odobrenja od strane Upravnog vijeća, kao i nadzor procesa vanjske revizije godišnjih financijskih izvješća i procesa izbora neovisnih revizora Centralne banke. Nadzorne funkcije Revizorskog komiteta podrazumijevaju i nadzor okvira upravljanja rizicima i sustava internih kontrola, nadzor funkcije usklađenosti poslovanja i nadzor funkcije interne revizije.

Na datume izvještavanja, članove Revizorskog komiteta Centralne banke čine:

Revizorski komitet

dr. Elvir Čizmić	predsjedatelj (od 1. siječnja 2022. godine), član (do 31. kolovoza 2021. godine)
dr. Dijana Čavar	član (od 1. siječnja 2022. godine)
dr. Vasilj Žarković	član (od 1. ožujka 2022. godine)
dr. Mila Gadžić	predsjedateljka (do 31. kolovoza 2021. godine)
Radomir Repija	član (do 31. kolovoza 2021. godine)

2. OSNOVA PRIPREME

2.1. Izjava o usklađenosti

Financijska izvješća Centralne banke pripremljena su u skladu sa Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja („MSFI“), objavljenim od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde („OMRS“).

Ova financijska izvješća su pripremljena na osnovi pretpostavke o vremenskoj neograničenosti poslovanja.

Više informacija o okolnostima u kojima se odvijalo poslovanje Centralne banke u 2022. godini objavljeno je u bilješci 3.13.

2.2. Osnova mjerenja

Ova financijska izvješća su pripremljena primjenom obračunske računovodstvene osnove i koristeći povijesni trošak kao osnovu mjerenja, izuzev za sljedeće značajne stavke:

Stavka	Osnova mjerenja
Financijski instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	fer vrijednost
Monetarno zlato	fer vrijednost

2.3. Funkcionalna i izvještajna valuta

Financijska izvješća Centralne banke prikazana su u državnoj valuti BiH koju predstavlja KM. Sve financijske informacije su zaokružene na najbližu tisuću (ukoliko nije drukčije navedeno).

2.4. Standardi, tumačenja i izmjene postojećih standarda na snazi u tekućem razdoblju

Usvojene računovodstvene politike su u skladu sa onima iz prethodne financijske godine, osim sljedećih izmijenjenih MSFI-jeva koje je Centralna banka usvojila od 1. siječnja 2022. godine:

- **MSFI 3 Poslovne kombinacije; MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema; MRS 37 Rezerviranja, potencijalne obveze i potencijalna imovina kao i godišnja poboljšanja 2018 - 2020 (Dopune)**

Izmjene su na snazi za godišnja razdoblja izvještavanja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2022. godine, uz dozvoljenu raniju primjenu. OMRS je izdao izmjene MSFI uskog obujma na sljedeći način:

- **MSFI 3 Poslovne kombinacije (Dopune)** ažurira referencu u MSFI 3 iz prethodne verzije Konceptualnog okvira za financijsko izvještavanje OMRS-a prema postojećoj verziji izdanoj u 2018. godini, bez značajnog mijenjanja računovodstvenih zahtjeva za poslovne kombinacije.
- **MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema (Dopune)** zabranjuje da subjekt od troškova nekretnina, postrojenja i opreme odbije iznose primljene po osnovi prodaje predmeta proizvedenih dok subjekt priprema sredstvo za njegovo korištenje. Umjesto toga, subjekt će priznati takav prihod od prodaje i povezane troškove u izvješću o dobiti ili gubitku.
- **MRS 37 Rezerviranja, potencijalne obveze i potencijalna imovina (Dopune)** navodi koje troškove subjekt uključuje u određivanje troškova ispunjavanja ugovora u cilju procjene da li je ugovor štetan.
- **Godišnja poboljšanja 2018 - 2020** dovode do manjih izmjena u MSFI 1 Prva primjena Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja, MSFI 9 Financijski instrumenti, MRS 41 Poljoprivreda i Ilustrativni primjeri za MSFI 16 Najmovi.

Izmjene nisu imale utjecaj na financijska izvješća Centralne banke.

2. OSNOVA PRIPREME (NASTAVAK)

2.4. Standardi, tumačenja i izmjene postojećih standarda na snazi u tekućem razdoblju (nastavak)

- **MSFI 16 Najmovi - COVID-19 olakšice za najmoprimce nakon 30. lipnja 2021. godine (Dopuna)**

Izmjena se primjenjuje na godišnja izvještajna razdoblja koji počinju na dan ili nakon 1. travnja 2021. godine, uz dozvoljenu raniju primjenu, uključujući i financijska izvješća koja još nisu odobrena za objavljivanje na datum izdavanja ove dopune. U ožujku 2021. godine, OMRS je izmijenio uvjete praktičnih iznimki od zahtjeva MSFI 16 koji najmoprimcima obezbjeđuju oslobođanje od primjene smjernica MSFI 16 o modificiranjima ugovora o najmu, koje se odnose na olakšice koje su nastale kao izravna posljedica pandemije COVID-19. Nakon dopuna, praktične iznimke se sada primjenjuju na olakšice za najam za koje svako smanjenje plaćanja najma utječe samo na plaćanja koja prvobitno dopijevaju 30. lipnja 2022. godine, pod uvjetom da su ispunjeni drugi uvjeti za primjenu praktične iznimke.

Izmjene nisu imale utjecaj na financijska izvješća Centralne banke.

2.5. Standardi i tumačenja koji su objavljeni, a još nisu u uporabi

Sljedeći standardi, izmjene postojećih standarda i tumačenja su objavljeni od strane OMRS, ali nisu na snazi za godinu koja završava 31. prosinca 2022. godine i nisu ranije usvojeni od strane Centralne banke:

- **MRS 1 Prezentiranje financijskih izvješća i MSFI Izvješće iz prakse 2: Objavljivanje računovodstvenih politika (Dopune)**

Izmjene i dopune stupaju na snagu za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023. godine, uz dozvoljenu raniju primjenu. Izmjene daju smjernice o primjeni koncepta procjene materijalnosti na objavljivanje računovodstvenih politika. Posebno, izmjene MRS 1 zamjenjuju zahtjev za objavljivanjem „značajnih“ računovodstvenih politika sa zahtjevom za objavljivanjem „materijalnih“ računovodstvenih politika. Također, uputstva i ilustrativni primjeri su dodani u Izvješću iz prakse kako bi pomogli u primjeni koncepta materijalnosti prilikom donošenja procjena o objavljivanju računovodstvenih politika. Ne očekuje se da će efekti ovog standarda imati značajan utjecaj na financijska izvješća Centralne banke.

- **MRS 8 Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i pogreške: Definicija računovodstvenih procjena (Dopune)**

Izmjene stupaju na snagu za godišnja izvještajna razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023. godine, uz dozvoljenu raniju primjenu i primjenjuju se na promjene u računovodstvenim politikama i promjene računovodstvenih procjena koje se događaju na ili nakon početka tog razdoblja. Izmjenama se uvodi novo definiranje računovodstvenih procjena, definiranih kao novčani iznosi u financijskim izvješćima koji su predmet nesigurnosti pri odmjeravanju. Također, dopunama se pojašnjava šta su promjene u računovodstvenim procjenama i kako se one razlikuju od promjena računovodstvenih politika i ispravki pogrešaka. Ne očekuje se da će efekti ovog standarda imati značajan utjecaj na financijska izvješća Centralne banke.

- **MRS 12 Porez na dobit: Odgođeni porez koji se odnosi na imovinu i obveze proizašle iz jedne transakcije (Dopune)**

Izmjene su na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023. godine, uz dozvoljenu raniju primjenu. Izmjene sužavaju obujam i daju naredna pojašnjenja u svezi sa iznimkom za početno priznavanje prema MRS 12 i preciziraju kako subjekti treba da obračunavaju odloženi porez u svezi sa imovinom i obvezama koje proističu iz jedne transakcije, kao što su najmovi i obveze vraćanja u prvobitno stanje. Izmjene i dopune pojašnjavaju da kada su plaćanja kojima se izmiruje obveza odbitna za porezne svrhe, stvar je prosudbe, uzimajući u obzir važeći porezni okvir, da li se takvi odbitci mogu za porezne svrhe pripisati obvezi ili povezanoj komponenti imovine. Prema izmjenama, iznimka od početnog priznavanja se ne primjenjuje na transakcije koje pri početnom priznavanju dovode do jednakih oporezivih i odbitnih privremenih razlika. Primjenjuje se samo ako priznavanje unajmljenog sredstva i obveze najma (ili obveze za vraćanje imovine u prvobitno, uključujući sa tom obvezom povezano sredstvo) dovede do oporezivih i odbitnih privremenih razlika koje nisu jednake. Ne očekuje se da će efekti ovog standarda imati značajan utjecaj na financijska izvješća Centralne banke.

2. OSNOVA PRIPREME (NASTAVAK)

2.5. Standardi i tumačenja koji su objavljeni, a još nisu u uporabi (nastavak)

- **MRS 1 Presentiranje financijskih izvješća: Klasificiranje obveza na tekuće ili dugotrajne (Dopune)**

Izmjene i dopune su na snazi za godišnja izvještajna razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2024. godine, uz dozvoljenu raniju primjenu, i obvezu da se primjenjuju retrospektivno u skladu sa MRS 8. Cilj izmjena je da razjasni principe u MRS 1 za klasificiranje obveza na tekuće i dugotrajne. Izmjenama je pojašnjeno značenje prava na odlaganje izmirenja obveza, uvjet da ovo pravo postoji na kraju izvještajnog razdoblja, da namjera menadžmenta ne utječe na klasificiranje na tekuće i dugotrajne obveze, da opcije druge ugovorne strane koje bi mogle da dovedu do izmirenja obveza prijenosom sopstvenih instrumenata kapitala subjekta ne utječu na klasificiranje na tekuću i dugotrajnu obvezu. Također, izmjene i dopune preciziraju da samo kovenante sa kojima subjekt mora biti usklađen na ili prije datuma izvještavanja mogu utjecati na klasificiranje obveze. Dodatna objavljivanja su također potrebna za dugotrajne obveze koje proizilaze iz kreditnih aranžmana koji su predmet usuglašenosti sa kovenantama u roku od dvanaest mjeseci nakon datuma izvještavanja. Ove izmjene još uvijek nisu usvojene od strane EU. Ne očekuje se da će efekti ovog standarda imati značajan utjecaj na financijska izvješća Centralne banke.

- **MSFI 16 Najmovi: Obveze po osnovi prodaje i povratnog najma (Dopune)**

Izmjene su na snazi za godišnja izvještajna razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2024. godine, uz dozvoljenu raniju primjenu. Izmjene i dopune imaju za cilj da poboljšaju zahtjeve koje prodavac-najmodavac koristi u odmjeraivanju obveze za najam koja proizilazi iz transakcije prodaje i povratnog najma u MSFI 16, dok se ne mijenja računovodstveni tretman najma koji nije u svezi sa transakcijama prodaje i povratnog najma. Konkretno, prodavac-najmodavac određuje „plaćanja najma” ili „revidirana plaćanja najma” na takav način da prodavac-najmodavac ne priznaje bilo kakav iznos dobitka ili gubitka koji se odnosi na pravo korištenja koje zadržava. Primjena ovih zahtjeva ne sprječava prodavca-najmodavca da prizna, u izvješću o dobiti ili gubitku, bilo kakav dobitak ili gubitak u svezi sa djelimičnim ili potpunim raskidom najma. Prodavac-najmodavac primjenjuje izmjenu retrospektivno u skladu sa MRS 8 na transakcije prodaje i povratnog najma koje su sklopljene nakon datuma početne primjene, što je početak godišnjeg izvještajnog razdoblja u kojem je subjekt prvi put primijenio MSFI 16. Ove izmjene još uvijek nisu usvojene od strane EU. Ne očekuje se da će efekti ovog standarda imati značajan utjecaj na financijska izvješća Centralne banke.

- **Dopuna MSFI 10 - Konsolidirana financijska izvješća i MRS 28 – Ulaganja u pridružena društva i zajedničke pothvate: Prodaja imovine između ulagatelja i ovisnog društva**

Izmjene ukazuju na poznato neslaganje zahtjeva u MSFI 10 i onih u MRS 28, vezanih za prodaju ili unošenje imovine između ulagatelja i njegovih ovisnih društava i zajedničkih pothvata. Glavna posljedica izmjena odnosi se na to da je ukupan gubitak ili dobitak priznan kada transakcija tangira poslovanje (bez obzira da li je riječ o ovisnom društvu ili ne). Djelimičan dobitak ili gubitak je priznan kada transakcija tangira imovinu koja ne predstavlja biznis, čak i kada je ova imovina dio ovisnog društva. U prosincu 2015. godine OMRS odložio je datum primjene ovog standarda na neodređeno vrijeme čekajući ishod istraživanja vezano za primjenu metoda učešća. Ove izmjene još uvijek nisu usvojene od strane EU. Ne očekuje se da će efekti ovog standarda imati značajan utjecaj na financijska izvješća Centralne banke.

2.6. Usporedne financijske informacije

U svrhu fer i objektivog prezentiranja financijskih informacija u 2022. godini, usporedni prikazi u određenim bilješkama su izmijenjeni kako bi se osigurala komparabilnost financijskih informacija. Ove izmjene nisu značajno utjecale na ukupne financijske učinke i financijski položaj Centralne banke u usporednom razdoblju. Sve izmjene su izvršene sa ciljem unaprjeđenja objava i transparentnosti financijskih izvješća.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE

Centralna banka je dosljedno primjenjivala objavljene značajne računovodstvene politike na sva razdoblja prikazana u ovim financijskim izvješćima.

3.1. Financijska imovina i financijske obveze

3.1.1. Klasificiranje financijske imovine i financijskih obveza

Klasificiranje financijske imovine i financijskih obveza se određuje prilikom početnog priznavanja.

A. Financijska imovina

Financijska imovina Centralne banke se može klasificirati u jednu od tri navedene kategorije prilikom početnog priznavanja:

- Financijska imovina koja se naknadno mjeri po amortiziranom trošku,
- Financijska imovina koja se naknadno mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit i
- Financijska imovina koja se naknadno mjeri po fer vrijednost kroz dobit ili gubitak.

Na datume izvještavanja Centralna banka nije imala financijsku imovinu koja spada u kategoriju naknadnog mjerenja po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak.

Klasificiranje financijske imovine određeno je:

- Poslovnim modelom Centralne banke za upravljanje financijskom imovinom i
- Obilježjima financijske imovine sa ugovornim novčanim tokovima.

Poslovni model

Poslovni model označava način na koji Centralna banka upravlja financijskom imovinom sa ciljem generiranja novčanih tokova. Na datume izvještavanja, Centralna banka upravlja svojom imovinom kroz sljedeće poslovne modele:

1. Model „držanje financijske imovine radi prikupljanja ugovornih novčanih tokova“ za financijsku imovinu koja generira ugovorne novčane tokove u tijeku svog životnog vijeka i
2. Model „držanje financijske imovine radi prikupljanja ugovornih novčanih tokova i prodaje“ za financijsku imovinu koja generira ugovorne novčane tokove u tijeku svog životnog vijeka i novčane tokove koji nastaju u trenutku njezine prodaje.

Upravljanje ugovornim novčanim tokovima po osnovi investiranja u dužničke instrumente može se vršiti kroz oba poslovna modela.

Centralna banka je dužna, isključivo ako mijenja svoj poslovni model za upravljanje financijskom imovinom, reklasificirati svu financijsku imovinu na koju utječe promjena poslovnog modela.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)**3.1. Financijska imovina i financijske obveze (nastavak)****3.1.1. Klasificiranje financijske imovine i financijskih obveza (nastavak)**

Za financijsku imovinu kojom se upravlja kroz ove modele, Centralna banka procjenjuje da li su ugovorni novčani tokovi financijske imovine samo plaćanja glavnice i kamate na nepodmireni iznos glavnice. Ova procjena se radi na razini portfelja iz razloga što je ta razina najbolji odraz načina upravljanja financijskom imovinom. U svrhu procjene, „glavnica“ se definira kao fer vrijednost financijske imovine prilikom početnog priznavanja. „Kamata“ se definira kao naknada za vremensku vrijednost novca, kreditni rizik povezan sa nepodmirenim iznosom glavnice tijekom određenog razdoblja i ostale rizike i troškove povezane sa držanjem financijske imovine.

Za potrebe procjene da li su ugovorni novčani tokovi „plaćanje samo glavnice i kamate“, Centralna banka uzima u obzir ugovorne novčane tokove instrumenta. Samo ona financijska imovina koja zadovoljava zahtjeve „plaćanje samo glavnice i kamate“ može se klasificirati u kategoriju financijske imovine koja se mjeri po amortiziranom trošku ili financijske imovine koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

Financijska imovina se mjeri po amortiziranom trošku ako zadovoljava sljedeće uvjete:

- drži se u okviru poslovnog modela čiji je cilj držanje financijske imovine radi prikupljanja ugovornih novčanih tokova i
- ugovornim uvjetima financijske imovine novčani tokovi nastaju na određeni datum i samo su plaćanja glavnice i kamate na nepodmireni iznos glavnice.

Financijska imovina se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit ako imovina zadovoljava sljedeće uvjete:

- drži se u okviru poslovnog modela čiji je cilj postignut naplatom ugovornih novčanih tokova i prodajom financijske imovine i
- ugovornim uvjetima financijske imovine novčani tokovi nastaju na određeni datum i samo su plaćanja glavnice i kamate na nepodmireni iznos glavnice.

B. Financijske obveze

Centralna banka klasificira sve svoje financijske obveze kao naknadno mjerene po amortiziranom trošku, osim novčanica i kovanica u optjecaju koje se mjere po nominalnoj vrijednosti (bilješka 3.6). Financijske obveze se ne reklasificiraju.

3.1.2. Početno priznavanje financijske imovine i financijskih obveza

Financijska imovina i financijske obveze se priznaju u izvješću o financijskom položaju samo kada Centralna banka postane jedna od ugovornih strana na koju se primjenjuju ugovorni uvjeti financijskog instrumenta.

Financijska imovina i financijske obveze se početno mjere po fer vrijednosti. Transakcijski troškovi izravno povezani sa stjecanjem ili izdavanjem financijske imovine i financijskih obveza, osim za imovinu i obveze koji se klasificiraju po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak, se dodaju u ili oduzimaju od fer vrijednosti financijske imovine ili financijskih obveza prilikom početnog priznavanja po potrebi. Transakcijski troškovi izravno povezani sa stjecanjem financijske imovine ili financijskih obveza po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak se priznaju izravno u dobit ili gubitak.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

3.1. Financijska imovina i financijske obveze (nastavak)

3.1.2. Početno priznavanje financijske imovine i financijskih obveza (nastavak)

Sva financijska imovina se početno priznaje na datum podmirenja, a to je datum kada Centralna banka stekne imovinu ili se imovina isporuči Centralnoj banci.

3.1.3. Naknadno mjerenje financijske imovine i financijskih obveza

Izabrano klasificiranje financijske imovine i financijskih obveza određuje način njezina naknadnog mjerenja.

Amortizirani trošak financijske imovine ili financijske obveze je iznos po kojem se financijska imovina ili financijska obveza mjeri prilikom početnog priznavanja, umanjen za otplatu glavnice, uvećan ili umanjen za kumuliranu amortizaciju primjenom metode efektivne kamatne stope svih razlika između početnog iznosa i iznosa do dospijeca, i u slučaju financijske imovine, usklađen za svako umanj enje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke.

Bruto knjigovodstvena vrijednost financijske imovine je amortizirani trošak financijske imovine prije usklađenja za umanj enje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke.

Metoda efektivne kamatne stope je metoda izračuna amortiziranog troška (bruto knjigovodstvene vrijednosti) financijske imovine ili financijske obveze i raspoređivanja i priznavanja prihoda i rashoda od kamata u dobit ili gubitak tijekom određenog razdoblja.

A. Financijska imovina

Financijska imovina po amortiziranom trošku

Nakon početnog priznavanja, financijska imovina se mjeri po amortiziranom trošku koristeći metodu efektivne kamatne stope na bruto knjigovodstvenu vrijednost financijske imovine. Efekti naknadnog mjerenja financijske imovine po amortiziranom trošku se priznaju u dobit ili gubitak kao prihodi od kamata ili rashodi po osnovi efekata negativnih kamatnih stopa u razdoblju kada su nastali.

Na datume izvještavanja, u kategoriju financijske imovine po amortiziranom trošku klasificirani su gotovina u stranim valutama, depoziti kod inozemnih banaka, posebna prava vučenja u MMF-u, dužnički instrumenti po amortiziranom trošku i ostala financijska imovina.

Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit

Nakon početnog priznavanja, financijska imovina se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit koristeći metodu efektivne kamatne stope na bruto knjigovodstvenu vrijednost imovine i usklađuje se sa fer vrijednosti financijske imovine na svaki datum izvještavanja. Tijekom razdoblja držanja, efekti naknadnog mjerenja financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit priznaju se na sljedeći način:

- Prihodi od kamata ili rashodi po osnovi efekata negativnih kamatnih stopa priznaju se u dobit ili gubitak u razdoblju kada su nastali.
- Usklađivanja fer vrijednosti priznaju se u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti u razdoblju kada su nastali.

Prilikom prestanka priznavanja dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, kumulirani dobitak ili gubitak prethodno priznan u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti reklasificira se iz kapitala u dobit ili gubitak, uključujući prethodno priznane dobitke ili gubitke od umanj enja.

Na datume izvještavanja, u kategoriju financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit klasificirani su dužnički instrumenti Centralne banke.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

3.1. Financijska imovina i financijske obveze (nastavak)

3.1.3. Naknadno mjerenje financijske imovine i financijskih obveza (nastavak)

Vlasnički instrumenti

Centralna banka je napravila neopoziv izbor da u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti prikaže naknadne promjene fer vrijednosti vlasničkih instrumenata koji se ne drže za trgovanje zbog svojih specifičnih obilježja i nepostojanja aktivnog tržišta za njihovo trgovanje. Ostala ulaganja predstavljaju vlasničke instrumente koji su početno priznani po trošku stjecanja za koji se smatra da odgovara njihovoj fer vrijednosti zbog nemogućnosti pouzdanog utvrđivanja njihove fer vrijednosti.

Na datume izvještavanja, vlasničke instrumente Centralne banke po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit čine dionice Banke za međunarodne namire (BIS) i SWIFT dionice (bilješka 16).

Umanjenje vrijednosti financijske imovine

Zahtjevi za umanjnjem vrijednosti financijske imovine koriste više informacija po principu pogleda unaprijed za priznavanje očekivanih kreditnih gubitaka. Instrumenti koji potpadaju pod ove zahtjeve odnose se na financijsku imovinu mjerenu po amortiziranom trošku odnosno depozite kod inozemnih banaka, dužničke instrumente po amortiziranom trošku i posebna prava vučenja u MMF-u, kao i dužničke instrumente mjerene po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. Centralna banka koristi pojednostavljeni pristup u izračunu očekivanih kreditnih gubitaka za ostala potraživanja. Vlasnički instrumenti mjereni po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit nisu predmetom umanjenja vrijednosti.

Centralna banka priznaje umanjjenje vrijednosti za ove gubitke na svaki datum izvještavanja. Mjerenje očekivanih kreditnih gubitaka odražava:

- Objektivni i ponderirani vjerojatan iznos koji se određuje procjenom više mogućih ishoda,
- Vremensku vrijednost novca i
- Razumne i korisne informacije koje su na raspolaganju bez dodanih troškova ili napora na datum izvještavanja o prošlim događajima, trenutnim uvjetima i predviđanjima o budućim gospodarskim uvjetima.

Bilješka 6.1. pruža više informacija o načinu mjerenja očekivanih kreditnih gubitaka.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

3.1. Financijska imovina i financijske obveze (nastavak)

3.1.3. Naknadno mjerenje financijske imovine i financijskih obveza (nastavak)

Umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke obračunava se i prikazuje u izvješću o financijskom položaju kako slijedi:

Financijska imovina mjerena po amortiziranom trošku: Očekivani kreditni gubitci obračunavaju se na bruto knjigovodstvenu vrijednost imovine i evidentiraju kao odbitna stavka bruto knjigovodstvene vrijednosti imovine.

Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit: Očekivani kreditni gubitci obračunavaju se na bruto knjigovodstvenu vrijednost imovine, ali se umanjene vrijednosti priznaje u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti kao rezerviranje za očekivane kreditne gubitke i ne umanjuje knjigovodstvenu vrijednost financijske imovine u izvješću o financijskom položaju.

Umanjenje vrijednosti na financijsku imovinu priznaje se u dobit ili gubitak, neovisno od klasificiranja financijske imovine koja je predmetom umanjenja na svaki datum izvještavanja.

B. Financijske obveze

Prihod ili rashod od kamate po osnovi financijskih obveza mjerenih po amortiziranom trošku priznaje se u dobit ili gubitak koristeći metodu efektivne kamatne stope.

Prihodi od naknada i provizija po osnovi financijskih obveza priznaju se kada je usluga izvršena.

Financijske obveze mjerene po amortiziranom trošku uključuju novčanice i kovanice u optjecaju, depozite banaka, depozite Vlade i ostalih javnih institucija i ostale financijske obveze.

3.1.4. Prestanak priznavanja financijske imovine i financijskih obveza

Centralna banka prestaje priznavati financijsku imovinu samo onda kada ugovorna prava na novčane primitke od imovine isteknu ili kada Centralna banka prenese financijsku imovinu i suštinski sve rizike i koristi od vlasništva imovine na drugi subjekt.

Financijska obveza se prestaje priznavati kada je izmirena, otkazana ili je istekla.

3.2. Prebijanje

Financijska imovina i obveze se prebijaju i neto iznos se iskazuje u izvješću o financijskom položaju na neto principu samo kada postoji zakonski provedivo pravo za prebijanjem priznanih iznosa i kada postoji namjera za prikazivanjem i podmirivanjem transakcija na neto osnovi.

Prihodi i rashodi se prikazuju na neto osnovi samo kada to dopušta određeni MSFI, ili za one dobitke i gubitke koji proizilaze iz grupe sličnih transakcija.

3.3. Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti za potrebe izvještavanja o novčanim tokovima sastoje se od sljedećih kategorija: žiro računi, gotovina u stranim valutama, devizni depoziti po viđenju, devizni depoziti sa rokom dospijanja do tri mjeseca ili kraće od datuma stjecanja i posebna prava vučenja u MMF-u.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)**3.4. Monetarno zlato**

Monetarno zlato je dio deviznih pričuva Centralne banke i klasificirano je kao financijska imovina. Monetarno zlato se početno priznaje po fer vrijednosti, uključujući transakcijske troškove koji se izravno mogu pripisati stjecanju monetarnog zlata.

Nakon početnog priznavanja, monetarno zlato se naknadno mjeri po fer vrijednosti. Nerealizirani dobitci i gubitci koji proizilaze iz promjena fer vrijednosti, a po osnovi promjena u cijeni monetarnog zlata, priznaju se na računu rezervi fer vrijednosti u okviru ostale sveobuhvatne dobiti. Prije raspodjele godišnje ostvarene dobiti, ukoliko nerealizirani gubitci prelaze stanje rezervi fer vrijednosti za monetarno zlato, Centralna banka priznaje iznos negativnog salda na račun dobiti ili gubitka i taj iznos ulazi u ostvarenu dobit raspoloživu za raspodjelu, ukoliko su ispunjeni zakonski propisani uvjeti za raspodjelu dobiti.

Prilikom prodaje zlata, nerealizirani dobitci i gubitci iz ostale sveobuhvatne dobiti se prenose u dobit ili gubitak.

Fer vrijednost monetarnog zlata se iskazuje u EUR valuti, prevodeći ga po fiksnom tečaju KM na datum izvještavanja i utvrđuje se prema posljednjoj raspoloživoj poslijepodnevnoj cijeni jedne unce zlata na datum izvještavanja.

3.5. Nekretnine, oprema i nematerijalna imovina

Nekretnine, oprema i nematerijalna imovina je imovina nabavljena iz vlastitih sredstava Centralne banke i novčanih i nenovčanih donacija. Nekretnine, oprema i nematerijalna imovina iskazuju se po povijesnom trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Trošak uključuje kupovnu cijenu i sve troškove koji su izravno povezani sa dovođenjem imovine u radno stanje za namjeravanu uporabu. Održavanje i popravke, zamjene, te poboljšanja manjeg značaja priznaju se kao rashod kad su nastali. Značajna poboljšanja i zamjene se kapitaliziraju.

Imovina u pripremi iskazana je po trošku nabave uključujući troškove fakturirane od trećih osoba. Nakon završetka, svi akumulirani troškovi imovine prebacuju se na odgovarajuću kategoriju nekretnina, opreme i nematerijalne imovine na koje se naknadno primjenjuju odgovarajuće stope amortizacije.

Amortizacija se obračunava na sve nekretnine, opremu i nematerijalnu imovinu osim na zemljište i imovinu u pripremi prema linearnoj metodi po propisanoj stopi koja je utvrđena za postupno otpisivanje troška nabave imovine kroz njen procijenjeni korisni vijek trajanja. Procijenjene stope amortizacije za 2022. i 2021. godinu su dane kako slijedi:

Nekretnine i oprema

Zgrade	1,3% do 4,0%
Oprema	11,0% do 20,0%
Namještaj	10,0% do 12,5%
Vozila	15,5%

Nematerijalna imovina

Softver	20,0%
Ostala nematerijalna imovina	20,0%

Dobitci i gubitci po osnovi otuđenja nekretnina i opreme priznaju se u dobit ili gubitak.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

3.5. Nekretnine, oprema i nematerijalna imovina (nastavak)

Umanjenje vrijednosti nefinancijske imovine

Korisni vijek trajanja nekretnina, opreme i nematerijalne imovine se preispituje i prilagođava najmanje jednom godišnje ili ako se smatra potrebnim i primjenjuje se prospektivno.

Knjigovodstvena vrijednost nefinancijske imovine Centralne banke se pregleda na svaki datum izvještavanja u svrhu ocjenjivanja postoje li naznake umanjenja vrijednosti. Ukoliko postoje, procjenjuje se nadoknativa vrijednost imovine. Gubitak od umanjenja vrijednosti se priznaje uvijek kada knjigovodstvena vrijednost imovine ili jedinica koje stvaraju novac prelazi njenu nadoknadivu vrijednost. Gubitci od umanjenja vrijednosti priznaju se u dobit ili gubitak.

Nadoknativa vrijednost ostale imovine je veća vrijednost pri usporedbi njezine uporabne vrijednosti u odnosu na fer vrijednost, umanjena za troškove prodaje. U procjenjivanju uporabne vrijednosti, očekivani budući novčani tokovi se diskontiraju na sadašnju vrijednost koristeći diskontnu stopu prije oporezivanja koja odražava trenutna tržišna očekivanja vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za tu imovinu. Za imovinu koja ne generira neovisne novčane priljeve, nadoknativi iznos se određuje za jedinicu koja stvara novac kojoj imovina pripada.

Gubitak od umanjenja se ukida ukoliko je došlo do promjena u procjenama korištenim u određivanju nadoknadivog iznosa. Gubitak od umanjenja se ukida samo u mjeri u kojoj knjigovodstvena vrijednost imovine ne prelazi knjigovodstvenu vrijednost koja bi se mogla odrediti, bez amortizacije, da nije bilo prethodno priznanog gubitka od umanjenja vrijednosti te imovine.

3.6. Novčanice i kovanice u optjecaju

Centralna banka je jedina institucija u BiH ovlaštena za izdavanje i povlačenje KM novčanica i kovanica, djelujući striktno u skladu sa pravilom valutnog odbora.

U skladu sa Zakonom o Centralnoj banci, ukupan iznos novčanica i kovanica u optjecaju evidentiran je kao financijska obveza Centralne banke u izvješću o financijskom položaju. Novčanice i kovanice u optjecaju uključuju samo KM novčanice i kovanice koje se nalaze izvan trezora Centralne banke.

Prilikom povlačenja novčanica i kovanica iz optjecaja, iste se priznaju kao obveza u okviru novčanica i kovanica u optjecaju do formalnog roka povlačenja iz optjecaja. Iznosi koji nisu povučeni nakon formalnog roka za povlačenje iz optjecaja, priznaju se kao prihod.

3.7. Depoziti deponenata

Depoziti deponenata uključuju primljene depozite banaka i depozite Vlade i ostalih javnih institucija. Ovi depoziti predstavljaju financijske obveze Centralne banke koje se početno priznaju po fer vrijednosti i naknadno mjere po amortiziranom trošku. Depoziti banaka uključuju depozite domaćih banaka po osnovi politike obvezne pričuve Centralne banke i druge depozite banaka. Depoziti Vlade i ostalih javnih institucija predstavljaju primljene depozite institucija BiH i drugih javnih agencija BiH i entitetskih institucija i agencija.

Uloga Centralne banke kao depozitara, bankara, savjetnika i fiskalnog agenta je propisana Zakonom o Centralnoj banci.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

3.8. Rezerviranja

Rezerviranja se priznaju kada Centralna banka, kao posljedicu prošlog događaja, ima sadašnju zakonsku ili izvedenu obvezu za koju je vjerojatno da će biti potreban odljev resursa koji sadrže ekonomske koristi radi podmirenja obveze i iznos obveze se može pouzdano procijeniti. Rezerviranja se utvrđuju diskontiranjem očekivanih budućih novčanih tokova koristeći stopu koja odražava trenutnu tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za tu obvezu.

Rezerviranja se održavaju na razini koju Uprava Centralne banke smatra dovoljnom za pokrivanje nastalih gubitaka. Uprava određuje adekvatnost rezerviranja na osnovi uvida u pojedine stavke, tekuće gospodarske uvjete, obilježja rizika određenih kategorija transakcija kao i ostale relevantne čimbenike.

Rezerviranja se ukidaju samo za one troškove za koje je rezerviranje izvorno priznato. Ako odljev ekonomskih koristi za podmirenje obveza više nije vjerojatan, rezerviranje se ukida.

3.9. Priznavanje prihoda i rashoda

Kamatni prihodi i rashodi

Prihodi i rashodi od kamata priznaju se u dobit ili gubitak primjenom metode efektivne kamatne stope. „Efektivna kamatna stopa“ je stopa koja točno diskontira procijenjena buduća novčana plaćanja i primitke kroz očekivani vijek trajanja financijskog instrumenta na:

- bruto knjigovodstvenu vrijednost financijske imovine ili
- amortizirani trošak financijske obveze.

Prilikom izračuna efektivne kamatne stope za financijske instrumente, Centralna banka procjenjuje buduće novčane tokove uzimajući u obzir sve ugovorne uvjete financijskog instrumenta, ali isključujući očekivane kreditne gubitke. Obračun uključuje sve naknade i plaćene ili primljene iznose između Centralne banke i druge strane koji su sastavni dio efektivne kamatne stope, transakcijske troškove i sve druge diskonte ili premije.

Obračunane kamate na financijsku imovinu sa negativnom kamatnom stopom priznaju se u dobit ili gubitak kao efekti negativnih kamatnih stopa u okviru rashoda od kamata. Na datume izvještavanja, efekti negativnih kamatnih stopa na financijsku imovinu nastaju po osnovi depozita kod inozemnih banaka i dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

Obračunane kamate na financijske obveze po amortiziranom trošku sa negativnom kamatnom stopom odnosno stopom naknade priznaju se u dobit ili gubitak kao efekti negativnih pasivnih kamatnih stopa na financijske obveze u okviru prihoda od kamata. Na datume izvještavanja, efekti negativnih pasivnih kamatnih stopa nastaju po osnovi primijenjene politike obvezne pričuve Centralne banke na depozite domaćih banaka.

Prihodi i rashodi od naknada i provizija

Prihodi od naknada i provizija ostvareni pružanjem usluga Centralne banke priznaju se u dobit ili gubitak u trenutku pružanja usluge. Centralna banka obračunava prihode od naknada i provizija u skladu sa utvrđenim tarifama za svoje usluge. Usluge koje pruža Centralna banka uključuju usluge domaćim bankama, deponentima i drugim nebankarskim klijentima. One nastaju po osnovi transakcija u platnim sustavima, obrade novca, transakcija konverzije i ostalih usluga.

Rashodi od naknada i provizija nastaju po osnovi primljenih usluga koje se odnose na upravljanje deviznim pričuvama Centralne banke i priznaju se u dobit ili gubitak kada je usluga primljena.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)**3.9. Priznavanje prihoda i rashoda (nastavak)****Transakcije u stranim valutama i tečajne razlike**

Prilikom početnog priznavanja transakcije u stranim valutama evidentiraju se u KM primjenjujući na iznos u stranoj valuti promptni devizni tečaj između KM i strane valute na datum transakcije.

Monetarne stavke iskazane u stranim valutama preračunavaju se u KM primjenom tečaja sa tečajne liste Centralne banke na datum izvještavanja. Nemonetarne stavke iskazane u stranim valutama mjerene po povijesnom trošku preračunavaju se po tečaju važećem na datum transakcije. Nemonetarne stavke iskazane u stranim valutama mjerene po fer vrijednosti preračunavaju se koristeći tečaj koji je bio važeći na datum mjerenja fer vrijednosti.

Tečajne razlike proizašle iz transakcija monetarnih stavki ili iz preračunavanja monetarnih stavki po tečajevima različitim od onih po kojima su početno priznane u tekućem ili u prethodnim izvještajnim razdobljima, priznaju se u dobit ili gubitak kada nastanu. Zbog pravila valutnog odbora, ne postoje tečajne razlike od monetarnih stavki denominiranih u EUR valuti.

Srednji tečajevi najznačajnijih valuta dani su u nastavku:

Srednji tečaj:	31. prosinca 2022.	31. prosinca 2021.
	KM	KM
EUR	1,95583	1,95583
CHF	1,986219	1,887320
GBP	2,205168	2,330311
USD	1,833705	1,725631
XDR	2,450479	2,420301

Prihod od dividende

Prihod od dividende na vlasničke instrumente priznaje se u dobit ili gubitak kada se uspostavi pravo Centralne banke da prima uplate. Prihod od dividende potiče od dionica BIS banke u posjedu Centralne banke (bilješke 16 i 28).

Primanja uposlenih*Kratkoročna primanja uposlenih*

U skladu sa domaćim propisima, a u ime svojih uposlenika, Centralna banka uplaćuje porez na dohodak i doprinose za mirovinsko, invalidsko, zdravstveno osiguranje i osiguranje od nezaposlenosti, na i iz plaće, koji se obračunavaju po zakonskim stopama tijekom godine od iznosa bruto plaće. Centralna banka plaća ove poreze i doprinose u korist institucija Federacije Bosne i Hercegovine (na federalnoj i kantonalnoj razini), Republike Srpske i Brčko Distrikta.

Osim toga, naknade za topli obrok, prijevoz i regres isplaćuju se u skladu sa domaćim zakonskim zahtjevima. Ovi troškovi se priznaju u dobit ili gubitak u razdoblju u kojem su nastali.

Dugoročna primanja uposlenih

Prema domaćim zakonskim propisima, prilikom odlaska u mirovinu uposlenici Centralne banke imaju pravo na otpremninu, a po ispunjenju zakonskih uvjeta kao što su starost ili godine provedene u radnom odnosu, koja se u skladu sa internim aktima Centralne banke dodjeljuje u visini od šest redovitih mjesečnih plaća uposlenika isplaćenih u zadnjih šest mjeseci. Takve isplate se tretiraju kao ostala dugoročna primanja uposlenih. Centralna banka angažira ovlaštenog aktuara u svrhu izrade aktuarskog obračuna u skladu sa metodom projicirane kreditne jedinice.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

3.9. Priznavanje prihoda i rashoda (nastavak)

Troškovi proizvodnje novčanica i kovanica

Troškovi koji se odnose na proizvodnju i dizajn novčanica i kovanica početno su priznani kao unaprijed plaćeni troškovi u okviru ostale imovine Centralne banke i naknadno se amortiziraju priznavanjem troškova kroz dobit ili gubitak tijekom razdoblja od pet godina.

Porezi

Centralna banka je obvezna da plaća porez na dodanu vrijednost za sve kupljene robe i usluge. Ova plaćanja su dio administrativnih i ostalih operativnih troškova Centralne banke. Prema Zakonu o Centralnoj banci, Centralna banka je oslobođena od obveza plaćanja poreza na dobit.

3.10. Upravljanje sredstvima za i u ime trećih osoba

Centralna banka također vodi određene račune u stranim valutama vezane za sporazume između vlada BiH i njezinih entiteta, te inozemnih vlada i financijskih organizacija, kao i račune u stranim valutama institucija i agencija BiH, te domaćih banaka za koje Centralna banka djeluje kao agent (bilješka 36).

3.11. Financijski aranžmani Bosne i Hercegovine sa Međunarodnim monetarnim fondom

Na osnovi financijskih aranžmana zaključenih između BiH, Centralne banke i Međunarodnog monetarnog fonda („MMF”), izvješće o financijskom položaju Centralne banke sadrži sljedeće stavke koje se odnose na članstvo BiH u MMF-u: držanje posebnih prava vučenja koja su dio deviznih pričuva Centralne banke i koja su kamatonosna, MMF-ov račun br. 1 i MMF-ov račun br. 2 koji su dio financijskih obveza Centralne banke. Ovi računi su također uključeni u iskazivanje poštovanja pravila valutnog odbora (bilješka 4).

Ostale aktivne i pasivne stavke koje se odnose na MMF, a koje pripadaju ili koje su odgovornost BiH, evidentirane su na posebnom povjerilačkom fondu u okviru izvanbilančne evidencije. Centralna banka ima obvezu da osigura odgovarajuće evidencije po osnovi transakcija između BiH i MMF-a, ali djelujući striktno u skladu sa Zakonom o Centralnoj banci i domaćim zakonskim propisima u BiH koji reguliraju inozemni dug BiH (bilješka 37).

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

3.12. Značajne računovodstvene prosudbe i procjene

U pripremi financijskih izvješća Centralne banke u skladu sa MSFI Uprava primjenjuje prosudbe i radi procjene koji se kontinuirano razmatraju. U procjeni značajnih prosudbi i procjena, Uprava uzima u obzir pretpostavke zasnovane na povijesnom iskustvu i očekivanjima o budućnosti za koja se smatra da su razumne u danim okolnostima.

Značajne prosudbe i procjene utječu na iskazane iznose imovine i obveza, kao i objavljivanje iznosa potencijalne imovine i obveza na datum izvještavanja, te odgovarajuće iskazane iznose prihoda i rashoda za izvještajno razdoblje. Stvarni iznosi mogu se razlikovati od ovih procjena. Promjene u računovodstvenim politikama Centralne banke se primjenjuju retrospektivno kada je to primjenjivo u skladu sa MSFI. Izmjene računovodstvenih procjena priznaju se u razdoblju u kojem je procjena izmijenjena ukoliko izmjena utječe samo na to razdoblje ili i u razdoblju izmjene i u budućim razdobljima, ako izmjena utječe i na tekuće i na buduća razdoblja. U ovim financijskim izvješćima nije bilo promjena u primijenjenim računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama.

Ova financijska izvješća su pripremljena prema uvjetima koji su postojali na dan 31. prosinca 2022. godine. Uvjeti u budućnosti mogu biti drukčiji od onih koji su rezultirali financijskim informacijama objavljenim u ovim financijskim izvješćima. Uprava kontinuirano prati povećane čimbenike neizvjesnosti, uključujući rusko-ukrajinski rat, globalnu inflaciju i opasnost od ponovne recesije u europodručju, koji mogu značajno utjecati na financijske učinke Centralne banke u narednom razdoblju.

Ključne pretpostavke i procjene vezane za materijalno značajne pozicije izvješća o financijskom položaju su prikazane u nastavku:

Poslovni model

Bilješka 3.1.1.: Određivanje poslovnog modela u okviru kojeg se drži financijska imovina i procjena ugovornih uvjeta financijske imovine vezanih za zahtjev „plaćanje samo glavnice i kamate“. Ove procjene određuju klasificiranje financijske imovine.

Umanjenje vrijednosti financijske imovine

Centralna banka izračunava očekivane kreditne gubitke za određene klase financijske imovine mjerene po amortiziranom trošku i dužničke instrumente mjerene po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. Bilješka 6.1. opisuje pretpostavke korištene u određivanju ulaznih podataka u model za mjerenje očekivanih kreditnih gubitaka, uključujući i zahtjev za budućim informacijama koje su korištene u izvještajnim razdobljima.

Fer vrijednost imovine i obveza

Poslovna politika Centralne banke je da objavi informacije o fer vrijednosti financijske imovine ili obveza za koje postoje zvanične tržišne informacije ili se vrijednost može izračunati na osnovi alternativnih tehnika vrednovanja i kada se fer vrijednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrijednosti. Po mišljenju rukovodstva Centralne banke, iznosi u financijskim izvješćima odražavaju najvjerodostojniju i najkorisniju procjenu fer vrijednosti za potrebe financijskog izvještavanja u skladu sa MSFI. Za više informacija o mjerenju fer vrijednosti financijske imovine i financijskih obveza pogledati bilješku 5.

Amortizacija i primijenjene stope amortizacije

Obračun amortizacije i stope amortizacije su zasnovani na procijenjenom ekonomskom korisnom vijeku trajanja nekretnina, opreme i nematerijalne imovine. Jednom godišnje Centralna banka procjenjuje ekonomski korisni vijek trajanja na osnovi postojećih pretpostavki.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

3.13. Okolnosti u kojima se odvijalo poslovanje Centralne banke u 2022. godini

Okolnosti u kojima se odvijalo poslovanje Centralne banke u 2022. godini dovele su do značajnih promjena u iznosima i strukturi financijskog položaja i financijske uspješnosti Centralne banke na datum izvještavanja u odnosu na financijske informacije koje su objavljene u financijskim izvješćima za 2021. godinu te je njihova usporedba značajno ograničena.

U skladu sa Zakonom o Centralnoj banci investiranje deviznih pričuva obavlja se na financijskim tržištima zemalja europodručja koja su primarno pod utjecajem monetarne politike Europske središnje banke („ESB“). Tijekom 2022. godine došlo je do nagle promjene uvjeta na financijskim tržištima zemalja europodručja, odnosno prelaska iz višegodišnje zone negativnih kamatnih stopa i prinosa u zonu pozitivnih kamatnih stopa i prinosa.

ESB je cilju normaliziranja monetarne politike u više navrata povećavala ključne kamatne stope kao odgovor na rastuću inflaciju, tj. visoke cijene energenata i hrane uzrokovanih rusko-ukrajinskim ratom. Ključne kamatne stope ESB su do kraja 2022. godine povećane u ukupnom iznosu od 250 baznih poena, i to za 50 baznih poena u srpnju, po 75 baznih poena u rujnu i studenom te za 50 baznih poena u prosincu. Nagla i značajna povećanja ključnih kamatnih stopa ESB-a dovela su posljedično do rasta kamatnih stopa na sredstva deviznih pričuva Centralne banke koja se mogu držati kod inozemnih banaka europodručja kao i značajnog i ubrzanog rasta tržišnih prinosa, praćenih istovremenim naglim padovima tržišnih cijena obveznica europodručja u koje Centralna banka može ulagati i koje drži u svom portfelju.

Uslijed navedenog, vrijednost zvaničnih deviznih pričuva Centralne banke se značajno promijenila kao rezultat izraženih tržišnih osciliranja dužničkih instrumenata klasificiranih po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. Padovi fer vrijednosti dužničkih instrumenata uslijed naglog rasta tržišnih prinosa su apsorbirani postojanjem dovoljne razine iznosa neto strane aktive. Navedena okolnost na financijskim tržištima se odrazila na privremeni pad vrijednosti neto strane aktive odnosno kapitala Centralne banke na datum izvještavanja.

Centralna banka je u 2022. godini inicirala određene promjene politike investiranja deviznih pričuva usmjerene ka prilagođavanju novonastalim okolnostima unutar zakonski dozvoljenog okvira. Sve aktivnosti su poduzete vodeći računa da su financijski instrumenti Centralne banke instrumenti zaštite valutnog odbora i ne drže se s ciljem maksimiziranja zarade već s ciljem zaštite pokrivenosti monetarne pasive neto deviznim pričuvama striktno poštujući zahtjeve sigurnosti i likvidnosti pa tek onda povrata na ulaganja.

Tijekom 2022. godine, izvršeno je značajno restrukturiranje deviznih pričuva usmjereno na prilagođavanje investiranja deviznih pričuva naglim promjenama i prelasku u zonu pozitivnih kamatnih stopa i prinosa, kako slijedi:

- Izvršeno je značajno skraćivanje modificiranog trajanja dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit s ciljem smanjivanja izloženosti kamatnom riziku. Centralna banka se oslobodila određenog dijela dužničkih instrumenata sa značajnim osciliranjima u fer vrijednosti njihovim prodajama pri čemu je realiziran neto gubitak u iznosu od 63.470 tisuća KM.
- Centralna banka je iskoristila povoljne uvjete na financijskim tržištima tijekom 2022. godine i prodala ukupno 48.000 unci monetarnog zlata koje se mjeri po fer vrijednosti. Prodajom monetarnog zlata je realiziran dobitak u iznosu od 60.014 tisuća KM.
- Novčani priljevi po osnovi izvršenih prodaja kao i dospijeća dužničkih instrumenata te prodaja monetarnog zlata su značajnije usmjeravani u depozite kod inozemnih banaka s ciljem prilagođavanja uvjetima na financijskim tržištima europodručja. To je dovelo do povećanja investiranih sredstava deviznih pričuva u depozite kod inozemnih banaka. Na taj način su stvarane pretpostavke za što brže uključivanje rasta kamatnih stopa u kamatne prihode Centralne banke. Na dan 31. prosinca 2022. godine svi depoziti kod inozemnih banaka su investirani pod pozitivnim kamatnim stopama.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)**3.13. Okolnosti u kojima se odvijalo poslovanje Centralne banke u 2022. godini (nastavak)**

- Tijekom izvještajnog razdoblja, Centralna banka je investirala dio sredstava deviznih pričuva u portfelj dužničkih instrumenata klasificiran po amortiziranom trošku.

Sve poduzete aktivnosti po pitanju investiranja deviznih pričuva su izvršene s ciljem stabiliziranja vrijednosti deviznih pričuva u uvjetima nestabilnog okruženja za investiranje kako bi se što prije stvorile pretpostavke za jačanje deviznih pričuva pozitivnim povratima na ulaganja i smanjila volatilnost.

Za više informacija pogledati bilješke:

Bilješka	Naziv
4	Aranžman valutnog odbora
6	Upravljanje financijskim rizicima
8	Depoziti kod inozemnih banaka
10	Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit
11	Monetarno zlato
12	Dužnički instrumenti po amortiziranom trošku
22	Neto kamatni prihodi
24	Neto realizirani (gubitci) / dobitci od prodaje dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit
25	Neto realizirani dobitci od prodaje monetarnog zlata
33	Kapital

Tijekom 2022. godine, komponente monetarne pasive Centralne banke su se mijenjale necikličnim intezitetom koja su dovela do volatilnih financijskih implikacija na knjigovodstvena stanja komponenti monetarne pasive odnosno njezine strukture.

U prvom dijelu 2022. godine došlo je do intezivnijeg podizanja KM gotovog novca i EUR novčanica od strane domaćih banaka iz trezora Centralne banke, uzrokovanog uvođenjem sankcija bankama u ruskom vlasništvu od strane Europske unije i SAD koje su pogodile dvije komercijalne banke u BiH. Nagla i povećana tražnja za KM gotovim novcem je uspješno realizirana kroz trezore Centralne banke te je zaustavljeno i stabilizirano naglo povlačenje KM gotovog novca. Centralna banka je u svakom momentu raspolagala dovoljnom količinom KM gotovog novca u svojim trezorima osiguravajući da snabdjevanje domaćih banaka sa potrebnom količinom KM novčanica i kovanica niti jednog momenta ne bude dovedeno u pitanje. Također, Centralna banka je pravovremeno poduzela sve potrebne aktivnosti za nesmetano snabdjevanje domaćih banaka EUR novčanicama. Garantirana konvertibilnost KM niti jednog momenta nije bila ugrožena i sve zakonske obveze Centralne banke po ovom pitanju su nesmetano izvršavane.

Sve domaće banke su uredno ispunjavale obveznu pričuvu u skladu sa zakonskim propisima Centralne banke. Posmatrano po svakoj dekadi tijekom 2022. godine, sredstva iznad obveznih pričuva domaćih banaka su se kontinuirano kretala u iznosima većim od iznosa samih prosječnih obveznih pričuva na razini ukupnog sustava.

Tijekom 2022. godine, Centralna banka je kontinuirano sagledavala primjenu prethodno uvedenih mjera po pitanju inoviranja okvira politike obvezne pričuve kao jedinog instrumenta monetarne politike kojeg ima na raspolaganju u skladu sa zakonskim okvirom svog djelovanja. Tijekom 2022. godine, Centralna banka je smanjila stope naknada koje se obračunavaju na deponovana sredstva domaćih banaka s ciljem ublažavanja utjecaja rasta ključnih kamatnih stopa ESB-a, posebno kamatne stope na stalno raspoloživu mogućnost deponiranja kod ESB-a, na poslovanje banaka u BiH i stabilnost valutnog odbora.

Centralna banka je nesmetano i kontinuirano izvršavala funkciju bankara, depozitara i fiskalnog agenta prema deponentima. Deponenti Centralne banke su duži dio godine držali sredstva na svojim računima. FBiH je tijekom 2022. godine povukla preostala sredstva po osnovi alociranog SDR-a od MMF-a iz prethodne godine. Krajem 2022. godine MFT BiH, jedan od najznačajnijih deponenata Centralne banke, je prebacio dio svojih proračunskih sredstava na izvanbilančne devizne račune koje u njegovo ime vodi Centralna banka.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)**3.13. Okolnosti u kojima se odvijalo poslovanje Centralne banke u 2022. godini (nastavak)**

Za više informacija pogledati bilješke:

Bilješka	Naziv
4	Aranžman valutnog odbora
17	Novčanice i kovanice u optjecaju
18	Depoziti banaka
19	Depoziti Vlade i ostalih javnih institucija
22	Neto kamatni prihodi
36	Izvanbilančni depoziti

Operativni troškovi Centralne banke se kreću u približno istim vrijednostima u odnosu na usporedne iznose, iako su se okolnosti za obavljanje administrativnog poslovanja Centralne banke značajno promijenile u pravcu pojačanih inflatornih pritisaka tijekom 2022. godine.

Za više informacija pogledati bilješke:

Bilješka	Naziv
29	Troškovi osoblja
30	Administrativni i ostali operativni troškovi

4. ARANŽMAN VALUTNOG ODBORA

Valutni odbor je aranžman sa fiksnim deviznim tečajem koji je vezan za stabilnu stranu valutu tzv. rezervnu valutu, gdje se ukupan iznos domaće valute u svakom trenutku može slobodno konvertirati u rezervnu valutu. Svaka emitirana KM ima puno pokriće u stranoj valuti za koju je vezana prema unaprijed definiranom deviznom fiksnom tečaju prema EUR valuti. Zakonom o Centralnoj banci definirano je pravilo za izdavanje valute „valutni odbor“ prema kojem je Centralna banka obvezna da osigura da ukupan iznos njezine monetarne pasive nikada ne pređe ekvivalentan iznos (izražen u KM) njezinih deviznih pričuva.

Detalji poštovanja tog pravila su sljedeći:

U tisućama KM	31. prosinca 2022.	31. prosinca 2021.
Zvanične devizne pričuve		
Gotovina u stranim valutama	572.020	469.585
Depoziti kod inozemnih banaka	8.273.200	3.945.097
Posebna prava vučenja u MMF-u	149	1.881
Dužnički instrumenti	7.060.451	11.629.592
Monetarno zlato	160.040	301.987
UKUPNO	16.065.860	16.348.142
Obveze prema nerezidentima	2.583	2.331
Neto devizne pričuve (Zvanične devizne pričuve umanjene za obveze prema nerezidentima)	16.063.277	16.345.811
Monetarna pasiva		
Novčanice i kovanice u optjecaju	7.436.097	6.923.818
Depoziti banaka	7.217.387	7.219.617
Depoziti Vlade i ostalih javnih institucija	958.245	1.429.596
UKUPNO	15.611.729	15.573.031
NETO STRANA AKTIVA (Neto devizne pričuve umanjene za monetarnu pasivu)	451.548	772.780

Prikazani iznosi svih komponenti valutnog odbora predstavljaju njihova knjigovodstvena stanja na datume izvještavanja.

Neto strana aktiva Centralne banke je glavni financijski indikator postizanja i održavanja stabilnosti domaće valute u BiH i njezina osnovna mjera uspješnog poslovanja. Ona predstavlja dio zvaničnih deviznih pričuva, koje se mogu koristiti samo za namjene i potrebe određene Zakonom o Centralnoj banci.

Neto strana aktiva je iznos koji garantira stabilnost domaće valute, odnosno monetarnu stabilnost i apsorpira potencijalne financijske rizike koji proizilaze iz upravljanja zvaničnim deviznim pričuvama. Na dan 31. prosinca 2022. godine financijsko stanje neto strane aktive iznosi 451.548 tisuća KM i u potpunosti je osigurana stabilnost domaće valute (31. prosinca 2021: 772.780 tisuća KM).

Tijekom 2022. godine osciliranje tržišnih cijena dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit i monetarnog zlata dominantno su utjecale na promjene iznosa neto strane aktive zbog obveznog naknadnog mjerenja ovih komponenti deviznih pričuva po njihovoj fer vrijednosti. Nagli padovi tržišnih cijena obveznica na financijskim tržištima europa su doveli do smanjenja neto strane aktive na datum izvještavanja.

4. ARANŽMAN VALUTNOG ODBORA (NASTAVAK)

Više informacija o ovim promjenama je objavljeno u bilješkama 10 i 11. Više informacija o financijskim rizicima kojima je Centralna banka bila izložena u upravljanju zvaničnim deviznim pričuvama je objavljeno u bilješci 6.

Na datume izvještavanja, adekvatna razina kapitaliziranosti Centralne banke je osigurala izvršavanje njezinih funkcija propisanih Zakonom o Centralnoj banci. Za više informacija pogledati bilješku 33.

5. KLASIFICIRANJE I MJERENJE FER VRIJEDNOSTI FINANCIJSKE IMOVINE I FINANCIJSKIH OBVEZA

Fer vrijednost je cijena koja bi bila ostvarena prodajom imovine ili plaćena za prijenos obveze u redovitoj transakciji između tržišnih sudionika na datum mjerenja, neovisno od toga da li je ona vidljiva izravno ili procijenjena nekom drugom metodom vrednovanja. Prilikom procjenjivanja fer vrijednosti imovine ili obveze, Centralna banka uzima u obzir obilježja imovine ili obveze koju bi tržišni sudionici uzeli u obzir prilikom procjenjivanja njihove cijene na datum mjerenja.

Procjenjene fer vrijednosti financijske imovine i financijskih obveza Centralne banke su određene koristeći raspoložive tržišne informacije, ukoliko ih ima, i odgovarajuće metodologije vrednovanja.

Osim toga, u svrhu financijskog izvještavanja, mjerenje fer vrijednosti se kategorizira u Razinu 1, 2 ili 3 u ovisnosti od stupnja raspoloživosti mjerenja fer vrijednosti i značaja ulaznih podataka za cjelokupno mjerenje fer vrijednosti, što je opisano u nastavku:

- Razina 1 ulazni podaci su kotirane cijene (neprilagođene) za identičnu imovinu i obveze na aktivnim tržištima kojima Centralna banka može pristupiti na datum mjerenja;
- Razina 2 ulazni podaci su podaci, osim kotiranih cijena uključenih u Razinu 1, koji su bilo izravno ili neizravno raspoloživi za imovinu i obveze; i
- Razina 3 ulazni podaci su podaci koji nisu raspoloživi za imovinu ili obveze.

5. KLASIFICIRANJE I MJERENJE FER VRIJEDNOSTI FINANCIJSKE IMOVINE I FINANCIJSKIH OBVEZA (NASTAVAK)

5.1. Financijska imovina mjerena po fer vrijednosti

Sljedeća tablica daje analizu financijske imovine mjerene po fer vrijednosti na svaki datum izvještavanja po razinama hijerarhije fer vrijednosti unutar koje je mjerenje fer vrijednosti kategorizirano. Ovi iznosi se baziraju na vrijednostima koje su prikazane u izvješću o financijskom položaju.

U tisućama KM

31. prosinca 2022.

Financijska imovina	Razina 1	Razina 2	Razina 3	Ukupno
<i>Financijska imovina mjerena po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit</i>				
Dužnički instrumenti	5.887.589	-	-	5.887.589
Monetarno zlato	160.040	-	-	160.040
UKUPNO	6.047.629	-	-	6.047.629

U tisućama KM

31. prosinca 2021.

Financijska imovina	Razina 1	Razina 2	Razina 3	Ukupno
<i>Financijska imovina mjerena po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit</i>				
Dužnički instrumenti	11.629.592	-	-	11.629.592
Monetarno zlato	301.987	-	-	301.987
UKUPNO	11.931.579	-	-	11.931.579

Financijska imovina se mjeri po fer vrijednosti u izvješću o financijskom položaju koristeći zadnje poslijepodnevne cijene koje kotiraju na aktivnom tržištu, preuzete sa zvaničnih servisa, a što odgovara Razini 1 hijerarhije na datume izvještavanja. Za mjerenje fer vrijednosti dužničkih instrumenta koriste se tržišne cijene sa zvaničnog servisa Bloomberg, a za mjerenje fer vrijednosti monetarnog zlata koristi se cijena unce zlata preuzeta sa zvaničnog servisa Reuters.

5. KLASIFICIRANJE I MJERENJE FER VRIJEDNOSTI FINANCIJSKE IMOVINE I FINANCIJSKIH OBVEZA (NASTAVAK)

5.2. Financijska imovina i financijske obveze koji se ne mjere po fer vrijednosti

U tisućama KM

	Knjigovodstvena vrijednost	31. prosinca 2022. Fer vrijednost
Financijska imovina		
<i>Financijska imovina mjerena po amortiziranom trošku:</i>		
Gotovina u stranim valutama	572.020	572.020
Depoziti kod inozemnih banaka	8.273.200	8.273.200
Posebna prava vučenja u MMF-u	149	149
Dužnički instrumenti po amortiziranom trošku	1.172.862	1.018.598
Ostala financijska imovina	4.282	4.282
	<u>10.022.513</u>	<u>9.868.249</u>
<i>Financijska imovina klasificirana po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit - izbor troška stjecanja:</i>		
Ostala ulaganja	27.813	27.813
	<u>27.813</u>	<u>27.813</u>
Ukupno	10.050.326	9.896.062
Financijske obveze		
<i>Financijske obveze mjerene po amortiziranom trošku:</i>		
Novčanice i kovanice u optjecaju	7.436.097	7.436.097
Depoziti banaka	7.217.387	7.217.387
Depoziti Vlade i ostalih javnih institucija	958.245	958.245
Ostale financijske obveze	4.023	4.023
Ukupno	15.615.752	15.615.752

5. KLASIFICIRANJE I MJERENJE FER VRIJEDNOSTI FINANCIJSKE IMOVINE I FINANCIJSKIH OBVEZA (NASTAVAK)

5.2. Financijska imovina i financijske obveze koji se ne mjere po fer vrijednosti (nastavak)

U tisućama KM

	Knjigovodstvena vrijednost	31. prosinca 2021. Fer vrijednost
Financijska imovina		
<i>Financijska imovina mjerena po amortiziranom trošku:</i>		
Gotovina u stranim valutama	469.585	469.585
Depoziti kod inozemnih banaka	3.945.097	3.945.097
Posebna prava vučenja u MMF-u	1.881	1.881
Ostala financijska imovina	3.349	3.349
	<u>4.419.912</u>	<u>4.419.912</u>
<i>Financijska imovina klasificirana po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit – izbor troška stjecanja:</i>		
Ostala ulaganja	27.813	27.813
	<u>27.813</u>	<u>27.813</u>
Ukupno	4.447.725	4.447.725
Financijske obveze		
<i>Financijske obveze mjerene po amortiziranom trošku:</i>		
Novčanice i kovanice u optjecaju	6.923.818	6.923.818
Depoziti banaka	7.219.617	7.219.617
Depoziti Vlade i ostalih javnih institucija	1.429.596	1.429.596
Ostale financijske obveze	8.023	8.023
Ukupno	15.581.054	15.581.054

Za financijsku imovinu i financijske obveze koji se ne mjere po fer vrijednosti, fer vrijednost ovih komponenti je razmotrena u svrhu objavljivanja podataka o njihovoj procijenjenoj fer vrijednosti. Uprava smatra da knjigovodstvene vrijednosti financijske imovine po amortiziranom trošku, ostalih ulaganja i financijskih obveza po amortiziranom trošku, osim dužničkih instrumenata po amortiziranom trošku predstavljaju razumnu procjenu njihove fer vrijednosti na datume izvještavanja. Navedena procjena je izvršena uvažavajući specifičan položaj Centralne banke kao vrhovne monetarne vlasti koja operira po aranžmanu valutnog odbora kao i dominantnu kratkoročnost ovih komponenti. Za više informacija pogledati bilješke 6.3. i 8.

Na datume izvještavanja, financijska imovina i financijske obveze koje se ne mjere po fer vrijednosti pripadaju razini 2 mjerenja fer vrijednosti, osim za dužničke instrumente po amortiziranom trošku koji pripadaju razini 1 mjerenja jer je njihova fer vrijednost utvrđena istom tehnikom mjerenja koja se koristi za dužničke instrumente mjerene po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

6. UPRAVLJANJE FINACIJSKIM RIZICIMA

Financijska imovina po osnovi koje je Centralna banka izložena financijskim rizicima (kreditni rizik, tržišni rizici i rizik likvidnosti) su:

- Gotovina u stranim valutama,
- Depoziti kod inozemnih banaka (središnjih banaka, poslovnih banaka i BIS-a),
- Posebna prava vučenja u MMF-u,
- Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit,
- Monetarno zlato,
- Dužnički instrumenti po amortiziranom trošku,
- Ostala financijska imovina (potraživanja od domaćih banaka, krediti uposlenim i ostala potraživanja) i
- Ostala ulaganja.

Kamatne stope i tržišni prinosi na državne obveznice zemalja europodručja u 2022. godini, su porasle u odnosu na njihove vrijednosti u prethodnim godinama. Tome je najviše doprinijela ESB, koja je u drugom polugodištu počela sa podizanjem ključnih kamatnih stopa u europodručju. Kamatna stopa na stalno raspoloživu mogućnost deponiranja kod ESB koja je tijekom 2021. godine i u prvom polugodištu 2022. godine iznosila (0,50%), u drugom polugodištu 2022. godine povećana je u četiri navrata, i to: krajem srpnja (na 0,00%), početkom rujna (na 0,75%), početkom studenog (na 1,50%) i krajem prosinca 2022. godine (na 2,00%). Navedena povećanja kamatne stope odrazila su se na kretanje kamatnih stopa i tržišnih prinosa na euroobveznice u 2022. godini.

Snažan porast tržišnih prinosa smanjuje fer vrijednost dužničkih instrumenata u portfelju Centralne banke, što predstavlja izazov po stabilnost aranžmana valutnog odbora. Radi očuvanja stabilnosti valutnog odbora, Centralna banka je značajno skratila modificirano trajanje portfelja i izloženost kamatnom riziku. Izvršena su određena prilagođavanja ograničenja kreditnog rizika i struktura deviznih pričuva je izmijenjena u smislu povećanog učešća depozita kod inozemnih banaka i smanjenja učešća dužničkih instrumenata. Posljedično tome, došlo je do određenog porasta očekivanih kreditnih gubitaka zbog porasta kreditnog rizika.

6.1. Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik od neizvršenja ugovornih obveza od strane druge ugovorne strane ili emitenta dužničkih vrijednosnih papira s fiksnim prihodom, pri čemu ugovorna strana predstavlja subjekta kod kojeg se, u skladu s propisima Centralne banke, drže ili su investirana sredstva deviznih pričuva. Upravljanje ovom vrstom rizika ostvaruje se:

- ograničenjem obujma financijskih instrumenata,
- ograničenjem ugovornih strana i emitenata na one s prihvatljivim kompozitnim kreditnim rejtingom,
- definiranjem ograničenja u pogledu koncentracije za investiranje kod svake pojedinačne ugovorne strane,
- ograničenjem maksimalnog iznosa koji se može investirati u pojedinačne vrste financijskih instrumenata,
- ograničenjem veličine emisije pojedinačnog vrijednosnog papira i
- ograničenjem ročnosti investiranja.

Za sredstva koja su evidentirana u izvanbilančnoj evidenciji, Centralna banka nije izložena kreditnom riziku, jer sav rizik koji eventualno može rezultirati iz osnova plasmana tih sredstava snose ugovorno vlasnici sredstava (pogledati bilješke 36 i 37).

6. UPRAVLJANJE FINACIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)

6.1. Kreditni rizik (nastavak)

Mjerenje očekivanih kreditnih gubitaka

Financijska imovina za koju Centralna banka vrši izračun očekivanih kreditnih gubitaka obuhvata:

- depozite kod inozemnih banaka,
- posebna prava vučenja u MMF-u,
- dužničke instrumente po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit,
- dužničke instrumente po amortiziranom trošku i
- ostalu financijsku imovinu (potraživanja od domaćih banaka, krediti uposlenim i ostala potraživanja).

Osnovni kriterij za definiranje ograničenja izloženosti kreditnom riziku predstavlja kompozitni kreditni rejting. Kompozitni kreditni rejting predstavlja prosjek razine postojećih kreditnih rejtinga dodijeljenih određenom emitentu od strane najmanje dvije od tri kreditne rejting agencije (Standard & Poor's, Fitch Ratings ili Moody's).

Financijsku imovinu koja ima kompozitni kreditni rejting razine AA minus (AA-) ili viši, Centralna banka tretira kao izloženost kreditnom riziku niske razine.

Financijsku imovinu koja ima kompozitni kreditni rejting razine od BBB minus (BBB-) do A plus (A+), Centralna banka tretira kao izloženost kreditnom riziku srednje razine.

Financijsku imovinu koja ima kompozitni kreditni rejting razine niže od BBB minus (BBB-), Centralna banka tretira kao izloženost kreditnom riziku visoke razine.

U nedostatku kreditnog rejtinga, Centralna banka procjenjuje kapacitet dužnika da uredno izmiruje dospjele ugovorne novčane obveze.

Model umanjenja vrijednosti financijske imovine definira tri faze raspodjele izloženosti, u ovisnosti od razine kreditnog rizika kod inicijalnog priznavanja i temeljem promjena razine kreditnog rizika nakon inicijalnog priznavanja kao što je prikazano u nastavku:

1. Faza 1 raspodjele izloženosti – Financijska imovina koju Centralna banka prilikom inicijalnog priznavanja tretira kao izloženost kreditnom riziku niske ili srednje razine alocira se u Fazu 1. Prema internim aktima Centralne banke, ulaganje deviznih sredstava koje podrazumijeva izlaganje kreditnom riziku visoke razine nije dozvoljeno. Svako ulaganje sredstava deviznih pričuva prilikom inicijalnog priznavanja alocira se u Fazu 1 raspodjele izloženosti.
2. Faza 2 raspodjele izloženosti – Ukoliko dođe do značajnog povećanja kreditnog rizika u odnosu na inicijalno priznavanje, financijska imovina koja je bila alocirana u Fazu 1 prelazi u Fazu 2.
3. Faza 3 raspodjele izloženosti – Ukoliko se financijskoj imovini dodijeli status neispunjavanja obveza (eng. Default), financijska imovina prelazi u Fazu 3.

Izračunavanje očekivanih kreditnih gubitaka vrši se ili na 12-mjesečnoj ili na cjeloživotnoj osnovi, u ovisnosti od toga koja je razina kompozitnog kreditnog rejtinga financijske imovine, da li je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika od momenta inicijalnog priznavanja financijske imovine ili je financijska imovina kreditno umanjena.

Za financijsku imovinu koja je alocirana u Fazu 1, vrši se obračun 12-mjesečnih očekivanih kreditnih gubitaka, dok se za financijsku imovinu koja je alocirana u Fazu 2 ili Fazu 3, vrši obračun cjeloživotnih očekivanih kreditnih gubitaka.

6. UPRAVLJANJE FINACIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)

6.1. Kreditni rizik (nastavak)

Značajno povećanje kreditnog rizika

Značajno povećanje kreditnog rizika, kao kriterija za transfer izloženosti u Fazu 2, predstavlja:

- smanjenje ocjene kompozitnog kreditnog rejtinga za više od dva podioka u odnosu na datum inicijalnog priznavanja, osim u slučaju da se financijska imovina i nakon smanjenja ocjene kompozitnog kreditnog rejtinga tretira kao izloženost kreditnom riziku niske razine na datum izvještavanja ili
- smanjenje ocjene kompozitnog kreditnog rejtinga financijske imovine ispod investibilne razine kompozitnog kreditnog rejtinga, tj. ispod ocjene BBB minus (BBB-).

Financijska imovina se ne može iz Faze 1 realocirati u Fazu 2 ukoliko Centralna banka smatra da dužnik koji nema dodijeljen kreditni rejting ima veliki kapacitet da uredno izmiruje dospelje ugovorne obveze. U Fazu 2 ne može se alocirati ni financijska imovina koja i nakon smanjenja razine kompozitnog kreditnog rejtinga, ima razinu AA minus (AA-) ili viši, obzirom da se tretira kao izloženost kreditnom riziku niske razine.

Ukoliko se financijski instrument sastoji iz više tranši koje su inicijalno priznane u različitim razdobljima i koje su u različitim razdobljima imale različite kompozitne kreditne rejtinge, uvažavajući konzervativni pristup, kao relevantno uzima se izračunano povećanje kreditnog rizika od najviše razine.

Ukoliko je do promjene ocjene kreditnog rizika došlo uslijed promjene metodologije određene kreditne rejting agencije i ne radi se o značajnom povećanju kreditnog rizika u odnosu na inicijalno procijenjene rizike, izloženosti se ne klasificiraju u Fazu 2.

Centralna banka može na osnovi vlastite analize za svaki individualni financijski instrument odrediti alociranje tog financijskog instrumenta u Fazu 2 ili Fazu 3. Ukoliko su otklonjeni uzroci koji su doveli do alociranja financijske imovine u Fazu 2, izloženost se može vratiti u Fazu 1, ali minimalno 90 dana nakon otklanjanja uzroka.

Pored navedenih kriterija, klasificiranje po fazama može se vršiti i na osnovi pretpostavke da je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika ukoliko plaćanje kasni 30 ili više dana, pri čemu se financijska imovina klasificira u Fazu 2 (eng. underperforming) ukoliko plaćanje kasni 30-89 dana. Financijska imovina se klasificira u Fazu 3 (eng. nonperforming) ukoliko plaćanje kasni 90 ili više dana.

Definicija statusa neispunjavanja obveza (eng. Default)

Kriterij za status neispunjavanja obveza predstavljaju objektivni dokazi umanjavanja vrijednosti, i to posebno:

- značajne financijske poteškoće emitenta vrijednosnog papira,
- nepoštovanje ugovornih obveza u smislu kašnjenja po obvezama glavnice i kamate,
- eventualno restrukturiranje ili izmjena postojećih uvjeta servisiranja obveza po osnovi duga proizašlog iz financijskog instrumenta iz razloga koji se odnose na financijske poteškoće emitenta,
- vjerojatnost stečaja i/ili likvidiranja ili drugi oblik financijskog reorganiziranja i/ili
- nestanak aktivnog tržišta za trgovanje.

6. UPRAVLJANJE FINACIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)

6.1. Kreditni rizik (nastavak)

Izračunavanje očekivanih kreditnih gubitaka

Očekivani kreditni gubitci se izračunavaju kao produkt tri varijable: vjerojatnost neispunjenja obveza (eng. PD - Probability of Default), gubitka u slučaju neispunjenja obveza (eng. LGD – Loss Given Default) i izloženosti (eng. EAD – Exposure at Default), koji se definiraju kako slijedi:

- **Vjerojatnost neispunjenja obveza (PD)** predstavlja procjenu vjerojatnosti da druga ugovorna strana neće biti u mogućnosti da ispuni svoje obveze po osnovi duga. U izvještajnim razdobljima koristio se isti način izračuna PD-a u skladu sa metodologijom Centralne banke za izračun očekivanih kreditnih gubitaka koja je u primjeni od 1. siječnja 2019. godine. Za izračunavanje umanjenja vrijednosti, u skladu sa najboljim praksama u drugim središnjim bankama u regionu i u Europskoj uniji, a koje su u obvezi primjene MSFI, Centralna banka kao parametar vjerojatnosti neispunjenja obveza, koristi procjene na osnovi podataka iz tranzicijskih matrica koje objavljuju kreditne rejting agencije i ekspertske ocjene u vidu fiksnih procenata vjerojatnosti neispunjenja obveza. Za izračunavanje vjerojatnosti neispunjenja obveza procjene se rade na osnovi tranzicijskih matrica za korporacije na globalnoj razini koje sadrže podatke o prosječnoj stopi jednogodišnje tranzicije odgovarajuće dugoročne razine kreditnog rejtinga u status „D“, tj. default ili status „SD“, tj. selective default. Na osnovi navedenih podataka vrše se procjene vjerojatnosti neispunjenja obveza za izloženosti prema stranim komercijalnim bankama i stranim državama, odnosno stranim središnjim bankama i vladama, za koje je moguće izračunati kompozitne kreditne rejtinge. Pri procjeni vjerojatnosti neispunjenja obveza za izloženosti prema stranim državama, odnosno stranim središnjim bankama i vladama, u obzir se uzima i prvi nenulti podatak o stopi jednogodišnje tranzicije razine suverenih rejtinga u status „D“, tj. default ili status „SD“, tj. selective default iz tranzicijskih matrica za suverene rejtinge. Za izloženosti za koje nije moguće izračunati kompozitne kreditne rejtinge, u oba izvještajna razdoblja, koriste se ekspertske ocjene u vidu fiksnih procenata, odnosno pojednostavljeni pristup u skladu sa analizom trenutnog stanja i dosadašnjeg iskustva.
- **Gubitak u slučaju neispunjenja obveza (LGD)** predstavlja procjenu procentualne izloženosti emitentu koja se u slučaju nastanka neispunjenja obveza neće moći naplatiti. Za gubitak u slučaju neispunjenja obveza se koristi konstantna vrijednost jednogodišnjeg LGD-a u iznosu od 45% u skladu s člankom 161. Uredbe 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. godine (eng. Capital Requirements Regulations odnosno „CRR“).
- **Izloženost (EAD)** predstavlja knjigovodstvenu vrijednost financijske imovine, odnosno knjigovodstveno stanje na dan inicijalnog priznavanja/na datum izvještavanja.

Centralna banka za ocjenu umanjenja vrijednosti koristi individualni i kolektivni pristup.

S obzirom na strukturu i klasificiranje portfelja, Centralna banka će svaku izloženost za koju se ustvrdi objektivno umanjenje vrijednosti, odnosno status neispunjenja obveza, posmatrati kao individualno značajnu izloženost i primjenjivati individualnu procjenu. Za individualni pristup ocjeni umanjenja vrijednosti koristi se ocjena kroz tri različita scenarija. Za mjerenje očekivanih kreditnih gubitaka nije nužno odrediti svaki mogući scenario, ali je potrebno uzeti u obzir rizik ili vjerojatnost nastanka kreditnog gubitka na način koji odražava vjerojatnost nastanka kreditnog gubitka i vjerojatnost izostanka kreditnog gubitka, čak i kada je vjerojatnost nastanka veoma mala.

6. UPRAVLJANJE FINACIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)

6.1. Kreditni rizik (nastavak)

Iznos umanjenja vrijednosti za izloženosti koje su predmet individualne procjene se računa kao razlika između knjigovodstvene vrijednosti financijske imovine i vjerojatnosti ponderirane sadašnje vrijednosti procijenjenih novčanih tokova, diskontirane efektivnom kamatnom stopom, pri čemu se očekivani kreditni gubitci diskontiraju na datum izvještavanja, a ne na datum očekivanog neispunjenja obveza ili na drugi datum.

Za potrebe određivanja značajnog povećanja kreditnog rizika i priznavanja očekivanih kreditnih gubitaka, financijski instrumenti se mogu svrstati u skupine, i to temeljem zajedničkih obilježja kreditnog rizika, kako bi se omogućila lakša provedba analize radi pravovremenog utvrđivanja značajnog povećanja kreditnog rizika.

Izračunavanje umanjenja vrijednosti za financijske instrumente na kolektivnoj osnovi se kod izloženosti klasificiranih u Fazu 1 vrši na 12-mjesečnoj razini, dok se za izloženosti klasificirane u Fazu 2 izračunava cjeloživotni kreditni gubitak.

Uključivanje budućih (eng. forward-looking) informacija

Cilj umanjenja vrijednosti je priznati očekivane kreditne gubitke na cjeloživotnom razdoblju za financijske instrumente kod kojih je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika u odnosu na inicijalno procijenjene rizike, bez obzira da li se procjena radi na individualnoj ili kolektivnoj osnovi, uzimajući u obzir sve razumne i potkrijepljene informacije uključujući i one koje se odnose na budućnost.

U skladu sa navedenim, uključivanje budućih informacija u izračunavanje očekivanih gubitaka vrši se prilagođavanjem vjerojatnosti gubitka.

S obzirom da Centralna banka u svom portfelju ima financijske instrumente od izdavatelja različitih i po strukturi, kao i zemljopisnoj rasprostranjenosti, s ciljem uključivanja budućih (eng. forward-looking) informacija pri izračunavanju očekivanih kreditnih gubitaka, Centralna banka se oslanja na predviđanja promjene rejtinga (eng. outlook) za pojedine instrumente odnosno izdavatelje.

Predviđanje smjera kretanja rejtinga na izračunatu vjerojatnost gubitka: pozitivno, stabilno ili negativno predviđanje od strane tri najveće rejting agencije je uključeno u vjerojatnost neispunjenja obveza po principu jednakih vjerojatnosti.

6.1.1. Izloženost kreditnom riziku

Sljedeća tablica prikazuje usklađivanje između početnog i zaključnog stanja umanjenja vrijednosti i rezerviranja za financijsku imovinu na datume izvještavanja:

6. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)**6.1. Kreditni rizik (nastavak)****6.1.1. Izloženost kreditnom riziku (nastavak)**

U tisućama KM

	2022.				2021.			
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno
1. Depoziti kod inozemnih banaka								
Na dan 1. siječnja	913	-	-	913	807	-	-	807
Povećanja očekivanih kreditnih gubitaka	10.427	-	-	10.427	4.734	-	-	4.734
Otpuštanja očekivanih kreditnih gubitaka	(335)	-	-	(335)	(179)	-	-	(179)
Otpuštanje zbog prestanaka priznanja oročenih depozita	(9.155)	-	-	(9.155)	(4.449)	-	-	(4.449)
Na dan 31. prosinca	1.850	-	-	1.850	913	-	-	913
2. Posebna prava vučenja u MMF-u								
Na dan 1. siječnja	-	-	-	-	-	-	-	-
Povećanja očekivanih kreditnih gubitaka	-	-	-	-	-	-	-	-
Otpuštanja očekivanih kreditnih gubitaka	-	-	-	-	-	-	-	-
Na dan 31. prosinca	-	-	-	-	-	-	-	-
3. Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit								
Na dan 1. siječnja	1.786	-	-	1.786	1.598	-	-	1.598
Povećanja očekivanih kreditnih gubitaka	686	-	-	686	1.130	-	-	1.130
Otpuštanja očekivanih kreditnih gubitaka	(121)	-	-	(121)	(150)	-	-	(150)
Otpuštanje zbog dospjelih instrumenata	(804)	-	-	(804)	(650)	-	-	(650)
<i>Neto (otpuštanje) / povećanje tijekom godine</i>	<i>(239)</i>	-	-	<i>(239)</i>	<i>330</i>	-	-	<i>330</i>
Otpuštanje zbog prodanih instrumenata	(637)	-	-	(637)	(142)	-	-	(142)
Na dan 31. prosinca	910	-	-	910	1.786	-	-	1.786

6. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)**6.1. Kreditni rizik (nastavak)****6.1.1. Izloženost kreditnom riziku (nastavak)**

U tisućama KM

	2022.				2021.			
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno
4. Dužnički instrumenti po amortiziranom trošku								
Na dan 1. siječnja	-	-	-	-	-	-	-	-
Povećanja očekivanih kreditnih gubitaka	234	-	-	234	-	-	-	-
Otpuštanja očekivanih kreditnih gubitaka	(9)	-	-	(9)	-	-	-	-
Na dan 31. prosinca	225	-	-	225	-	-	-	-
5. Ostala financijska imovina								
Na dan 1. siječnja	6	-	602	608	5	-	613	618
Povećanja očekivanih kreditnih gubitaka	9	-	-	9	8	-	2	10
Otpuštanja očekivanih kreditnih gubitaka	(9)	-	(1)	(10)	(7)	-	(13)	(20)
Na dan 31. prosinca	6	-	601	607	6	-	602	608
Ukupno početno stanje na dan 1. siječnja	2.705	-	602	3.307	2.410	-	613	3.023
Neto povećanje / (otpuštanje) očekivanih kreditnih gubitaka	286	-	(1)	285	295	-	(11)	284
Ukupno zaključno stanje na dan 31. prosinca	2.991	-	601	3.592	2.705	-	602	3.307

6. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)**6.1. Kreditni rizik (nastavak)****6.1.2. Koncentracija kreditnog rizika****a) Maksimalna izloženost kreditnom riziku - Financijska imovina koja je predmet umanjnja**

Sljedeća tablica prikazuje maksimalnu izloženost financijske imovine Centralne banke kreditnom riziku na datume izvještavanja, analiziranu po klasama financijskih instrumenata za koje se očekivani kreditni gubitci računaju i priznaju:

U tisućama KM	31. prosinca 2022.				31. prosinca 2021.			
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno
Klase financijskih instrumenata								
Gotovina u stranim valutama								
Bruto knjigovodstvena vrijednost	572.020	-	-	572.020	469.585	-	-	469.585
Umanjenje vrijednosti	-	-	-	-	-	-	-	-
Knjigovodstvena vrijednost	572.020	-	-	572.020	469.585	-	-	469.585
Depoziti kod inozemnih banaka								
Bruto knjigovodstvena vrijednost	8.275.050	-	-	8.275.050	3.946.010	-	-	3.946.010
Umanjenje vrijednosti	(1.850)	-	-	(1.850)	(913)	-	-	(913)
Knjigovodstvena vrijednost	8.273.200	-	-	8.273.200	3.945.097	-	-	3.945.097
Posebna prava vučenja u MMF-u								
Bruto knjigovodstvena vrijednost	149	-	-	149	1.881	-	-	1.881
Umanjenje vrijednosti	-	-	-	-	-	-	-	-
Knjigovodstvena vrijednost	149	-	-	149	1.881	-	-	1.881
Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit								
Bruto knjigovodstvena vrijednost	5.887.589	-	-	5.887.589	11.629.592	-	-	11.629.592
Rezerviranja za očekivane kreditne gubitke (priznana u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti)	910	-	-	910	1.786	-	-	1.786
Bruto knjigovodstvena vrijednost	5.887.589	-	-	5.887.589	11.629.592	-	-	11.629.592

6. UPRAVLJANJE FINACIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)**6.1. Kreditni rizik (nastavak)****6.1.2. Koncentracija kreditnog rizika (nastavak)**

U tisućama KM	31. prosinca 2022.				31. prosinca 2021.			
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno
Klase financijskih instrumenata								
Dužnički instrumenti po amortiziranom trošku								
Bruto knjigovodstvena vrijednost	1.173.087	-	-	1.173.087	-	-	-	-
Umanjenje vrijednosti	(225)	-	-	(225)	-	-	-	-
Knjigovodstvena vrijednost	1.172.862	-	-	1.172.862	-	-	-	-
Ostala financijska imovina								
Bruto knjigovodstvena vrijednost	4.288	-	601	4.889	3.355	-	602	3.957
Umanjenje vrijednosti	(6)	-	(601)	(607)	(6)	-	(602)	(608)
Knjigovodstvena vrijednost	4.282	-	-	4.282	3.349	-	-	3.349

6. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)

6.1. Kreditni rizik (nastavak)

6.1.2. Koncentracija kreditnog rizika (nastavak)

b) Maksimalna izloženost kreditnom riziku - Financijski instrumenti koji nisu predmet umanjjenja

U tisućama KM	31. prosinca 2022.	31. prosinca 2021.
Knjigovodstvene vrijednosti		
Monetarno zlato	160.040	301.987
Ostala ulaganja	27.813	27.813
UKUPNO	187.853	329.800

Centralna banka ne drži kolaterale i ostala založna sredstva u cilju pokrivanja kreditnog rizika. Na dan 31. prosinca 2022. godine Centralna banka nema imovinu koja je dospjela, a nenaplaćena i ima umanjenu imovinu u iznosu od 601 tisuće KM (Na dan 31. prosinca 2021. godine Centralna banka nema imovinu koja je dospjela, a nenaplaćena i ima umanjenu imovinu u iznosu od 602 tisuće KM).

6. UPRAVLJANJE FINACIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)

6.1. Kreditni rizik (nastavak)

6.1.2. Koncentracija kreditnog rizika (nastavak)

Koncentracija prema kreditnom rejtingu

Sljedeće tablice predstavljaju analizu koncentracije financijske imovine Centralne banke prema kompozitnom kreditnom rejtingu ugovorne strane na datume izvještavanja:

U tisućama KM

31. prosinca 2022.

Kreditni rejting	Gotovina u stranim valutama	Depoziti kod inozemnih banaka	Posebna prava vučenja u MMF-u	Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit		Monetarno zlato	Dužnički instrumenti po amortiziranom trošku		Ostala financijska imovina	Ostala ulaganja	Ukupno
AAA	-	3.562.708	-	2.142.560	-	-	141.023	-	-	-	5.846.291
AA+	-	-	-	693.016	-	-	282.171	-	-	-	975.187
AA	-	450.701	-	1.244.391	-	-	219.864	-	-	-	1.914.956
AA-	-	-	-	524.373	-	-	145.540	-	-	-	669.913
A+	-	1.678.882	-	-	-	-	-	-	-	-	1.678.882
A	-	2.575.495	-	-	-	-	41.776	-	-	-	2.617.271
A-	-	3.481	-	795.710	-	-	190.370	-	-	-	989.561
II ¹	-	3.783	149	-	160.040	-	-	-	-	27.813	191.785
BBB+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
BBB	-	-	-	487.539	-	-	152.343	-	-	-	639.882
BBB-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bez rejtinga	572.020	-	-	-	-	-	-	-	4.889	-	576.909
Ukupno	572.020	8.275.050	149	5.887.589	160.040	1.173.087	4.889	4.889	27.813	16.100.637	
Umanjenje vrijednosti	-	(1.850)	-	-	-	-	(225)	(607)	-	-	(2.682)
UKUPNO	572.020	8.273.200	149	5.887.589²	160.040	1.172.862	4.282	4.282	27.813	16.097.955	

¹ Međunarodne institucije (eng. International institutions)

² Rezerviranja za očekivane kreditne gubitke ne umanjuju bruto knjigovodstvenu vrijednost dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit

6. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)

6.1. Kreditni rizik (nastavak)

6.1.2. Koncentracija kreditnog rizika (nastavak)

U tisućama KM

31. prosinca 2021.

Kreditni rejting	Gotovina u stranim valutama	Depoziti kod inozemnih banaka	Posebna prava vučenja u MMF-u	Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	Monetarno zlato	Ostala finansijska imovina	Ostala ulaganja	Ukupno
AAA	-	1.622.277	-	2.523.051	-	-	-	4.145.328
AA+	-	-	-	1.349.129	-	-	-	1.349.129
AA	-	78.200	-	3.986.839	-	-	-	4.065.039
AA-	-	-	-	1.672.536	-	-	-	1.672.536
A+	-	488.958	-	-	-	-	-	488.958
A	-	1.653.649	-	-	-	-	-	1.653.649
A-	-	102.166	-	1.428.865	-	-	-	1.531.031
II ³	-	760	1.881	-	301.987	-	27.813	332.441
BBB+	-	-	-	-	-	-	-	-
BBB	-	-	-	669.172	-	-	-	669.172
BBB-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bez rejtinga	469.585	-	-	-	-	3.957	-	473.542
Ukupno	469.585	3.946.010	1.881	11.629.592	301.987	3.957	27.813	16.380.825
Umanjenje vrijednosti	-	(913)	-	-	-	(608)	-	(1.521)
UKUPNO	469.585	3.945.097	1.881	11.629.592⁴	301.987	3.349	27.813	16.379.304

³ Međunarodne institucije (eng. International institutions)

⁴ Rezerviranja za očekivane kreditne gubitke ne umanjuju bruto knjigovodstvenu vrijednost dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit

6. UPRAVLJANJE FINACIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)

6.1. Kreditni rizik (nastavak)

6.1.2. Koncentracija kreditnog rizika (nastavak)

Zemljopisna koncentracija rizika financijske imovine sa izloženošću kreditnom riziku

Sljedeće tablice daju informaciju o izloženosti financijske imovine Centralne banke kreditnom riziku po bruto knjigovodstvenim vrijednostima, razvrstano po zemljopisnim regijama na datume izvještavanja. Za potrebe ove objave, Centralna banka je razvrstala izloženosti po regijama na osnovi domicilne zemlje ugovorne strane:

31. prosinca 2022. godine

U tisućama KM	Zemlje		Bosna i Hercegovina	Ukupno
	EU zemlje	nečlanice EU		
Gotovina u stranim valutama	-	-	572.020	572.020
Depoziti kod inozemnih banaka	5.510.640	2.764.410	-	8.275.050
Posebna prava vučenja u MMF-u	-	149	-	149
Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	5.887.589	-	-	5.887.589
Monetarno zlato	-	160.040	-	160.040
Dužnički instrumenti po amortiziranom trošku	1.173.087	-	-	1.173.087
Ostala financijska imovina	-	-	4.889	4.889
Ostala ulaganja	10	27.803	-	27.813
Ukupno	12.571.326	2.952.402	576.909	16.100.637
			Umanjenje vrijednosti	(2.682)
			UKUPNO	16.097.955

31. prosinca 2021. godine

U tisućama KM	Zemlje		Bosna i Hercegovina	Ukupno
	EU zemlje	nečlanice EU		
Gotovina u stranim valutama	-	-	469.585	469.585
Depoziti kod inozemnih banaka	3.058.334	887.676	-	3.946.010
Posebna prava vučenja u MMF-u	-	1.881	-	1.881
Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	11.629.592	-	-	11.629.592
Monetarno zlato	-	301.987	-	301.987
Ostala financijska imovina	-	-	3.957	3.957
Ostala ulaganja	10	27.803	-	27.813
Ukupno	14.687.936	1.219.347	473.542	16.380.825
			Umanjenje vrijednosti	(1.521)
			UKUPNO	16.379.304

6. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)

6.2. Tržišni rizik

Tržišni rizik je rizik od promjene tržišne vrijednosti financijske imovine i instrumenata uslijed promjene uvjeta na financijskim tržištima. Tržišni rizici sa kojima se Centralna banka susreće u svom poslovanju su: devizni rizik, kamatni rizik i rizik cijene zlata. Cilj upravljanja tržišnim rizicima je kontrola i upravljanje rizicima u okviru prihvatljivih parametara, s ciljem optimiziranja povrata.

U svrhu kvantificiranja efekata tržišnog rizika na vrijednost deviznih pričuva Centralna banka koristi koncept „vrijednosti pod rizikom“ (VaR – Value at Risk). Vrijednost pod rizikom predstavlja statističku mjeru koja pokazuje najveći mogući gubitak portfelja deviznih pričuva koji može nastati uslijed promjene cijena financijskih instrumenata i promjene deviznih tečajeva, uz određenu razinu pouzdanosti za određeni vremenski interval. Vrijednost VaR za tržišni rizik se izračunava analitičkom (parametarskom) metodom, na osnovi srednje vrijednosti dobitka/gubitka ili stope prinosa posmatranog portfelja i standardne devijacije posmatranih podataka. Centralna banka pri obračunu VaR primjenjuje razinu pouzdanosti od 99% za vremenski interval od deset dana.

Za izračunavanje vrijednosti VaR portfelja deviznih pričuva Centralne banke, uzimaju se u obzir sve pozicije u portfelju deviznih pričuva koje su izložene tržišnim rizicima, odnosno deviznom, kamatnom i cjenovnom riziku. Na dan 31. prosinca 2022. godine, izloženost deviznih pričuva Centralne banke (VaR uz razinu pouzdanosti 99% za vremenski interval od deset dana) koja uključuje promjene cijena financijskih instrumenata i promjene deviznih tečajeva u odnosu na KM, iznosi 44.976 tisuća KM (2021: 65.070 tisuća KM), što predstavlja ekvivalent 0,28% ukupne financijske imovine (2021: 0,40% ukupne financijske imovine).

Vrijednosti VaR na datume izvještavanja izračunani su kao zbroj komponentalnih vrijednosti VaR:

- za depozite kod inozemnih banaka (devizni VaR koji proističe iz promjene deviznih tečajeva),
- za dužničke instrumente po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (kamatni VaR koji proističe iz promjene tržišnih prinosa, odnosno promjene tržišne cijene dužničkih instrumenata) i
- za monetarno zlato (VaR zbog promjene eurske tržišne cijene monetarnog zlata).

U tisućama KM	31. prosinca 2022.	31. prosinca 2021.
Kamatni rizik	37.044	51.622
Rizik promjene eurske cijene monetarnog zlata	7.873	13.138
Devizni rizik	59	310
Ukupno VaR	44.976	65.070

6.2.1. Devizni rizik

Devizni rizik je rizik promjene vrijednosti devizne imovine i obveza uslijed promjene deviznog tečaja. Centralna banka je izložena deviznom riziku kroz transakcije u stranim valutama. Upravljanje deviznim rizikom sprovodi se prvenstveno kroz usklađivanje valutne strukture imovine i obveza Centralne banke, kao i postavljanjem kvantitativnih ograničenja za izloženost deviznom riziku.

6. UPRAVLJANJE FINACIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)**6.2. Tržišni rizik (nastavak)****6.2.1. Devizni rizik (nastavak)**

Upravljanje i kontrolu deviznog rizika Centralna banka osigurava strogim poštovanjem odredbi Zakona o Centralnoj banci i internim aktima Centralne banke.

Najveći dio zvaničnih deviznih pričuva drži se u EUR, a maksimalan iznos koji se može držati u drugim konvertibilnim valutama osim EUR ne može biti veći od 50% od ukupnog iznosa nesmanjenog kapitala i pričuvi Centralne banke.

Centralna banka je imala sljedeću deviznu poziciju na dan 31. prosinca 2022. i 31. prosinca 2021. godine:

31. prosinca 2022.					
U tisućama KM	EUR	USD	Ostale strane valute	KM	Ukupno
Gotovina u stranim valutama	571.982	21	17	-	572.020
Depoziti kod inozemnih banaka	8.266.502	2.351	4.347	-	8.273.200
Posebna prava vučenja u MMF-u	-	-	149	-	149
Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	5.887.589	-	-	-	5.887.589
Monetarno zlato	160.040	-	-	-	160.040
Dužnički instrumenti po amortiziranom trošku	1.172.862	-	-	-	1.172.862
Ostala financijska imovina	32	-	-	4.250	4.282
Ostala ulaganja	10	-	-	27.803	27.813
Ukupno financijska imovina	16.059.017	2.372	4.513	32.053	16.097.955
Novčanice i kovanice u optjecaju	-	-	-	7.436.097	7.436.097
Depoziti banaka	-	-	-	7.217.387	7.217.387
Depoziti Vlade i ostalih javnih institucija	-	-	-	958.245	958.245
Ostale financijske obveze	808	21	-	3.194	4.023
Ukupno financijske obveze	808	21	-	15.614.923	15.615.752
NETO DEVIZNA POZICIJA	16.058.209	2.351	4.513	(15.582.870)	482.203

6. UPRAVLJANJE FINACIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)**6.2. Tržišni rizik (nastavak)****6.2.1. Devizni rizik (nastavak)**

31. prosinca 2021.				Ostale strane valute		
U tisućama KM	EUR	USD		KM	Ukupno	
Gotovina u stranim valutama	469.548	20	17	-	469.585	
Depoziti kod inozemnih banaka	3.941.617	1.171	2.309	-	3.945.097	
Posebna prava vučenja u MMF-u	-	-	1.881	-	1.881	
Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	11.629.592	-	-	-	11.629.592	
Monetarno zlato	301.987	-	-	-	301.987	
Ostala financijska imovina	21	-	-	3.328	3.349	
Ostala ulaganja	10	-	-	27.803	27.813	
Ukupno financijska imovina	16.342.775	1.191	4.207	31.131	16.379.304	
Novčanice i kovanice u optjecaju	-	-	-	6.923.818	6.923.818	
Depoziti banaka	-	-	-	7.219.617	7.219.617	
Depoziti Vlade i ostalih javnih institucija	-	-	-	1.429.596	1.429.596	
Ostale financijske obveze	4.889	15	1	3.118	8.023	
Ukupno financijske obveze	4.889	15	1	15.576.149	15.581.054	
NETO DEVIZNA POZICIJA	16.337.886	1.176	4.206	(15.545.018)	798.250	

Centralna banka nije izložena riziku promjene tečaja EUR zbog aranžmana valutnog odbora čime je KM vezana za EUR po tečaju 1 EUR = 1,95583 KM.

6.2.2. Kamatni rizik

Kamatni rizik je rizik promjene tržišne vrijednosti financijske imovine uslijed nepovoljnih kretanja kamatnih stopa. Kamatnim rizikom se upravlja određivanjem prihvatljive dužine trajanja oročenja i roka dospijeca financijskih instrumenata u koje se investira. Sa dužim rokom dospijeca financijskih instrumenata u koje su investirane devizne pričuve, veći je i pripadajući rizik promjene njihove tržišne vrijednosti. Maksimalan rok investiranja depozita kod inozemnih banaka je jedna godina, dok je maksimalan rok investiranja dužničkih instrumenata sa fiksnim prihodom deset godina.

6. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)**6.2. Tržišni rizik (nastavak)****6.2.2. Kamatni rizik (nastavak)**

Centralna banka kao osnovnu mjeru izloženosti kamatnom riziku koristi modificirano trajanje dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. Modificirano trajanje je mjera osjetljivosti cijene financijskog instrumenta na promjenu kamatne stope, odnosno tržišnog prinosa dužničkog instrumenta. Modificirano trajanje se izražava kao broj godina i što je trajanje duže, veći je i kamatni rizik. Modificirano trajanje portfelja se izračunava kao ponderirani prosjek dospijuća novčanih tokova pojedinačnih financijskih instrumenata u portfelju, pri čemu je ponder sadašnja vrijednost novčanog toka. Tijekom 2022. godine modificirano trajanje dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit je skraćeno i iznosi 0,92 na dan 31. prosinca 2022. godine (31. prosinca 2021. godine: 2,19) da bi se smanjio kamatni rizik i dalje poboljšala stabilnost valutnog odbora.

Sljedeće tablice prikazuju izloženost Centralne banke kamatnom riziku na datume izvještavanja, po knjigovodstvenoj vrijednosti instrumenata, kategorizirane prema kriteriju datuma ponovnog određivanja kamatnih stopa u skladu sa ugovornim aranžmanima ili datuma dospijuća instrumenata, ovisno koji od njih ranije nastupi:

31. prosinca 2022.

U tisućama KM

	Do 3 mjeseca	Od 3 do 12 mjeseci	Od 1 do 3 godine	Preko 3 godine	Beskamatno	Ukupno
Gotovina u stranim valutama	-	-	-	-	572.020	572.020
Depoziti kod inozemnih banaka	7.834.456	430.241	-	-	8.503	8.273.200
Posebna prava vučenja u MMF-u	147	-	-	-	2	149
Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	1.500.366	4.368.552	-	-	18.671	5.887.589
Monetarno zlato	-	-	-	-	160.040	160.040
Dužnički instrumenti po amortiziranom trošku	-	-	116.508	1.053.960	2.394	1.172.862
Ostala financijska imovina	-	-	-	-	4.282	4.282
Ostala ulaganja	-	-	-	-	27.813	27.813
Ukupno financijska imovina	9.334.969	4.798.793	116.508	1.053.960	793.725	16.097.955
Novčanice i kovanice u optjecaju	-	-	-	-	7.436.097	7.436.097
Depoziti banaka	5.329.117	-	-	-	1.888.270	7.217.387
Depoziti Vlade i ostalih javnih institucija	-	-	-	-	958.245	958.245
Ostale financijske obveze	-	-	-	-	4.023	4.023
Ukupno financijske obveze	5.329.117	-	-	-	10.286.635	15.615.752
KAMATNA NEUSKLADENOST	4.005.852	4.798.793	116.508	1.053.960	(9.492.910)	482.203

6. UPRAVLJANJE FINACIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)**6.2. Tržišni rizik (nastavak)****6.2.2. Kamatni rizik (nastavak)**

31. prosinca 2021.

U tisućama KM	Do 3 mjeseca	Od 3 do 12 mjeseci	Od 1 do 3 godine	Preko 3 godine	Beskamatno	Ukupno
Gotovina u stranim valutama	-	-	-	-	469.585	469.585
Depoziti kod inozemnih banaka	3.564.490	381.994	-	-	(1.387)	3.945.097
Posebna prava vučenja u MMF-u	1.881	-	-	-	-	1.881
Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	2.739.234	8.820.388	-	-	69.970	11.629.592
Monetarno zlato	-	-	-	-	301.987	301.987
Ostala financijska imovina	-	-	-	-	3.349	3.349
Ostala ulaganja	-	-	-	-	27.813	27.813
Ukupno financijska imovina	6.305.605	9.202.382	-	-	871.317	16.379.304
Novčanice i kovanice u optjecaju	-	-	-	-	6.923.818	6.923.818
Depoziti banaka	5.551.424	-	-	-	1.668.193	7.219.617
Depoziti Vlade i ostalih javnih institucija	-	-	-	-	1.429.596	1.429.596
Ostale financijske obveze	-	-	-	-	8.023	8.023
Ukupno financijske obveze	5.551.424	-	-	-	10.029.630	15.581.054
KAMATNA NEUSKLADENOST	754.181	9.202.382	-	-	(9.158.313)	798.250

6.3. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti se odnosi na moguće poteškoće u brzom likvidiranju dijela imovine, što je moguće u situaciji u kojoj su tržišni uvjeti nepovoljni i također i kada dođe do nepoželjnog kretanja cijena.

Pod pojmom likvidne imovine definira se imovina čija konverzija u novčana sredstva podrazumijeva minimalne transakcijske troškove i čija je vrijednost najbliža tržišnoj vrijednosti.

S obzirom na obvezu garantiranja konvertibilnosti KM, dnevna likvidnost mora biti osigurana ročnom usklađenošću deviznih pričuva Centralne banke.

Okvir za likvidnost treba da uskladi prognoziranje potencijalne potrebe za likvidnošću sa odgovarajućim likvidnim instrumentima. Likvidnost svakog pojedinačnog financijskog instrumenta podobnog za investiranje treba da bude razmotrena na odgovarajući način prije nego što se izvrši investiranje u taj instrument.

6. UPRAVLJANJE FINACIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)**6.3. Rizik likvidnosti (nastavak)**

Analiza ročnosti

Ročnost financijskih obveza Centralne banke na datume izvještavanja prikazana je u tablicama u nastavku na osnovi preostalog ugovornog dospjeća od datuma izvještavanja.

Novčanice i kovanice u optjecaju su raspoređene u razdoblje do tri mjeseca.

31. prosinca 2022.	Do 3	Od 3	Od 1	Preko 3	Bez	
U tisućama KM	mjeseca	do 12	do 3	godine	određenog	Ukupno
		mjeseci	godine	godine	dospjeća	
Novčanice i kovanice u optjecaju	7.436.097	-	-	-	-	7.436.097
Depoziti banaka	7.217.387	-	-	-	-	7.217.387
Depoziti Vlade i ostalih javnih institucija	958.245	-	-	-	-	958.245
Ostale financijske obveze	4.023	-	-	-	-	4.023
UKUPNO FINACIJSKE OBVEZE	15.615.752	-	-	-	-	15.615.752

31. prosinca 2021.	Do 3	Od 3	Od 1	Preko 3	Bez	
U tisućama KM	mjeseca	do 12	do 3	godine	određenog	Ukupno
		mjeseci	godine	godine	dospjeća	
Novčanice i kovanice u optjecaju	6.923.818	-	-	-	-	6.923.818
Depoziti banaka	7.219.617	-	-	-	-	7.219.617
Depoziti Vlade i ostalih javnih institucija	1.429.596	-	-	-	-	1.429.596
Ostale financijske obveze	8.023	-	-	-	-	8.023
UKUPNO FINACIJSKE OBVEZE	15.581.054	-	-	-	-	15.581.054

7. GOTOVINA U STRANIM VALUTAMA

Gotovina u stranim valutama predstavlja gotovinu koja se drži u trezorima Centralne banke. Naredna tablica prikazuje stanja gotovine u stranim valutama sa analitičkim prikazom po valuti držanja:

U tisućama KM	31. prosinca 2022.	31. prosinca 2021.
Gotovina u stranim valutama:		
EUR	571.982	469.548
USD	21	20
GBP	17	17
UKUPNO	572.020	469.585

U cilju izvršenja svoje zakonske obveze garantiranja konvertibilnosti KM za EUR, odnosno izvršavanja transakcija kupnje i prodaje KM za EUR bez ograničenja, tijekom 2022. godine Centralna banka je izvršila kupnju EUR novčanica od inozemne banke u iznosu od 293.375 tisuća KM. Za više informacija vidjeti bilješku 3.13.

8. DEPOZITI KOD INOZEMNIH BANAKA

Depoziti kod inozemnih banaka predstavljaju investirana sredstva deviznih pričuva Centralne banke koja se drže na računima inozemnih banaka i drugih financijskih institucija. Depoziti kod inozemnih banaka uključuju depozite po viđenju i oročene depozite i drže se kod inozemnih banaka zemalja europodručja i neeuropodručja (bilješka 6.1.2).

Naredna tablica prikazuje stanja oročenih depozita i depozita po viđenju sa analitičkim prikazom po valuti držanja:

U tisućama KM	31. prosinca 2022.	31. prosinca 2021.
Oročeni depoziti:		
EUR	6.646.490	2.592.738
Umanjenje vrijednosti	(1.734)	(764)
Ukupno	6.644.756	2.591.974
Depoziti po viđenju:		
EUR	1.621.860	1.349.790
USD	2.351	1.171
CHF	2.306	109
GBP	2.043	2.202
	1.628.560	1.353.272
Umanjenje vrijednosti	(116)	(149)
Ukupno	1.628.444	1.353.123
UKUPNO	8.273.200	3.945.097

8. DEPOZITI KOD INOZEMNIH BANAKA (NASTAVAK)

Kako je objavljeno u bilješci 3.13, tijekom 2022. godine došlo je do zaoštavanja monetarne politike ESB-a u pravcu naglog podizanja ključnih kamatnih stopa koje su se izravno odrazile i na rast kamatnih stopa na sredstva deviznih pričuva koje Centralna banka može držati kod inozemnih banaka.

Prosječne negativne kamatne stope na oročene depozite denominirane u EUR valuti, zaključno sa srpnjem 2022. godine, su se kretale u rasponu od 0,59% do 0,24% godišnje. Od srpnja 2022. godine, prosječne pozitivne kamatne stope na oročene depozite kretale su se u rasponu od 0,02% do 2,11% godišnje (2021: prosječne negativne kamatne stope su iznosile od 0,64% do 0,50% godišnje).

Prosječne negativne kamatne stope na depozite po viđenju denominirane u EUR valuti, zaključno sa kolovozom 2022. godine, su se kretale u rasponu od 0,90% do 0,21% godišnje. Od kolovoza 2022. godine, prosječne pozitivne kamatne stope kretale su se u rasponu od 0,00% do 1,68% godišnje (2021: prosječne negativne kamatne stope su iznosile od 0,90% do 0,50% godišnje).

Depoziti kod inozemnih banaka uključuju pozitivnu obračunanu kamatu u iznosu od 8.503 tisuće KM na dan 31. prosinca 2022. godine (2021: uključivali su negativnu obračunanu kamatu u iznosu od 1.387 tisuća KM).

Prosječna stopa efektivnog prinosa na depozite kod inozemnih banaka iznosi 0,21% za 2022. godinu (2021: prosječna stopa negativnog efektivnog prinosa je iznosila 0,54%).

Oročeni depoziti kod inozemnih banaka, analizirani prema preostaloj ugovornoj ročnosti, dani su kako slijedi:

U tisućama KM	31. prosinca 2022.	31. prosinca 2021.
Do mjesec dana	3.980.765	1.055.372
Od jednog do dva mjeseca	1.469.432	457.180
Od dva do tri mjeseca	764.312	698.391
Od tri do četiri mjeseca	431.981	95.591
Od četiri do dvanaest mjeseci	-	286.204
Ukupno	6.646.490	2.592.738
Umanjenje vrijednosti	(1.734)	(764)
UKUPNO	6.644.756	2.591.974

Analiza depozita kod inozemnih banaka prema vrsti financijske institucije u kojoj su sredstva investirana dana je sljedećom tablicom:

U tisućama KM	31. prosinca 2022.	31. prosinca 2021.
Inozemne središnje banke	4.619.177	2.467.662
Inozemne komercijalne banke	3.652.090	1.477.588
Međunarodne financijske institucije	3.783	760
Ukupno	8.275.050	3.946.010
Umanjenje vrijednosti (bilješka 6.1.1.)	(1.850)	(913)
UKUPNO	8.273.200	3.945.097

Više informacija o rasponu kompozitnog kreditnog rejtinga i koncentraciji kreditnog rizika Centralne banke za depozite kod inozemnih banaka na datume izvještavanja je objavljeno u bilješci 6.1.2.

8. DEPOZITI KOD INOZEMNIH BANAKA (NASTAVAK)

Depoziti kod inozemnih banaka, analizirani prema zemlji u kojoj su sredstva investirana, su prikazani sljedećom tablicom:

U tisućama KM	31. prosinca 2022.	31. prosinca 2021.
Luksemburg		
Oročeni depoziti	1.235.348	68.336
Depoziti po viđenju	392.457	300.525
	1.627.805	368.861
Švicarska		
Oročeni depoziti	1.574.653	381.795
Depoziti po viđenju	3.783	760
	1.578.436	382.555
Slovačka		
Oročeni depoziti	1.390.179	1.148.980
Depoziti po viđenju	-	-
	1.390.179	1.148.980
Francuska		
Oročeni depoziti	1.260.994	488.958
Depoziti po viđenju	78.346	78.200
	1.339.340	567.158
Velika Britanija		
Oročeni depoziti	1.185.316	504.668
Depoziti po viđenju	-	-
	1.185.316	504.668
Njemačka		
Oročeni depoziti	-	-
Depoziti po viđenju	1.055.215	914.686
	1.055.215	914.686
Nizozemska		
Oročeni depoziti	-	-
Depoziti po viđenju	98.100	58.650
	98.100	58.650
SAD		
Oročeni depoziti	-	-
Depoziti po viđenju	659	452
	659	452
Ukupno oročeni depoziti	6.646.490	2.592.737
Ukupno depoziti po viđenju	1.628.560	1.353.273
Umanjenje vrijednosti	(1.850)	(913)
UKUPNO	8.273.200	3.945.097

9. POSEBNA PRAVA VUČENJA U MMF-u

U tisućama KM	31. prosinca 2022.	31. prosinca 2021.
Račun posebnih prava vučenja u MMF-u	147	1.881
Obračunana kamata	2	-
Ukupno	149	1.881
Umanjenje vrijednosti	-	-
UKUPNO	149	1.881

Promjene po osnovi posebnih prava vučenja u MMF-u u izvještajnim razdobljima su prikazane u sljedećoj tablici:

Za razdoblje

U tisućama KM	2022.	2021.
Na dan 1. siječnja	1.881	879
Novčani priljevi po računu posebnih prava vučenja	22.772	613.399
Novčani odljevi	(24.445)	(611.172)
Prihodi od kamata po računu posebnih prava vučenja	27	3
Napлата obračunane kamate	(25)	(4)
Neto (gubitci) od tečajnih razlika	(61)	(1.224)
Na dan 31. prosinca	149	1.881

Tijekom usporedne izvještajne godine, MMF je doznačio sredstva Bosni i Hercegovini po osnovi alociranja SDR-a.

10. DUŽNIČKI INSTRUMENTI PO FER VRIJEDNOSTI KROZ OSTALU SVEOBUHVAATNU DOBIT

Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit predstavljaju sredstva deviznih pričuva Centralne banke koja su investirana u likvidne državne vladine obveznice zemalja europodručja. Portfelj ovih dužničkih instrumenata se sastoji od kratkoročnih i dugoročnih obveznica vlada sa fiksnom kamatnom stopom. Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit su denominirani u EUR valuti.

Struktura ulaganja dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit je prikazana sljedećom tablicom:

U tisućama KM	31. prosinca 2022.	31. prosinca 2021.
Kuponski dužnički instrumenti	4.656.303	7.931.557
Obračunana kamata na kuponske dužničke instrumente	31.978	57.320
	4.688.281	7.988.877
Diskontni dužnički instrumenti	1.212.615	3.628.065
Obračunani (diskont) / premija na diskontne dužničke instrumente	(13.307)	12.650
	1.199.308	3.640.715
UKUPNO	5.887.589	11.629.592

Na dan 31. prosinca 2022. godine rezerviranja za očekivane kreditne gubitke za dužničke instrumente, priznane u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, iznose 910 tisuća KM (31. prosinca 2021. godine: 1.786 tisuća KM). Tijekom 2022. godine, neto otpuštanje po osnovi rezerviranja za očekivane kreditne gubitke, priznано u dobit ili gubitak, iznosi 239 tisuća KM (2021: neto povećanje 330 tisuća KM). Za više informacija pogledati bilješke 6.1.1 i 27.

10. DUŽNIČKI INSTRUMENTI PO FER VRIJEDNOSTI KROZ OSTALU SVEOBUH VATNU DOBIT (NASTAVAK)

Prosječna negativna stopa efektivnog prinosa na dužničke instrumente po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit iznosi 0,74% za 2022. godinu (2021: prosječna pozitivna stopa efektivnog prinosa je iznosila 0,12%).

Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, analizirani prema zemlji u koju su sredstva investirana, su prikazani sljedećom tablicom:

	31. prosinca 2022.		31. prosinca 2021.	
	U tisućama KM	%	U tisućama KM	%
<i>Njemačka</i>	1.698.303	28,84	1.799.664	15,47
<i>Francuska</i>	1.244.391	21,13	3.986.839	34,28
<i>Španjolska</i>	795.710	13,52	1.428.865	12,29
<i>Italija</i>	487.539	8,28	669.171	5,75
<i>Belgija</i>	483.940	8,22	1.672.536	14,38
<i>Austrija</i>	461.229	7,83	902.759	7,76
<i>Nizozemska</i>	444.257	7,55	723.387	6,22
<i>Finska</i>	231.787	3,94	446.371	3,85
<i>Irska</i>	40.433	0,69	-	-
UKUPNO	5.887.589	100,00	11.629.592	100,00

Više informacija o rasponu kompozitnog kreditnog rejtinga i koncentraciji kreditnog rizika Centralne banke za dužničke instrumente po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit na datume izvještavanja je objavljeno u bilješci 6.1.2.

Promjene po osnovi dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit tijekom izvještajnih razdoblja su prikazane u sljedećoj tablici:

U tisućama KM	2022.	2021.
Na dan 1. siječnja	11.629.592	9.601.315
Kupnje tijekom godine	4.706.082	7.132.180
Prodaje tijekom godine	(4.632.890)	(1.153.402)
Prihodi od kamata priznani tijekom godine (bilješka 22)	21.900	33.346
Efekti negativnih kamatnih stopa priznani tijekom godine (bilješka 22)	(26.880)	(25.880)
Dospijeća dužničkih instrumenata	(5.365.116)	(3.724.978)
Dospijeća kupona	(79.955)	(103.406)
Neto nerealizirana promjena fer vrijednosti tijekom godine	(365.150)	(129.592)
Transakcijski troškovi	6	9
Na dan 31. prosinca	5.887.589	11.629.592

Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, analizirani po njihovom preostalom ugovornom dospijeću, su prikazani u sljedećoj tablici:

10. DUŽNIČKI INSTRUMENTI PO FER VRIJEDNOSTI KROZ OSTALU SVEOBUH VATNU DOBIT (NASTAVAK)

U tisućama KM	31. prosinca 2022.	31. prosinca 2021.
Do tri mjeseca	514.934	1.114.409
Od tri do dvanaest mjeseci	3.120.538	4.093.847
Od jedne do tri godine	2.180.052	2.958.887
Preko tri godine	72.065	3.462.449
UKUPNO	5.887.589	11.629.592

Za više informacija o aktivnostima vezanim za portfelj dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit pogledati bilješku 3.13.

11. MONETARNO ZLATO

Na datume izvještavanja, vrijednosti ulaznih podataka za izračun fer vrijednosti monetarnog zlata su dane u sljedećoj tablici:

U tisućama KM

Na dan	Količina unci	Cijena jedne unce u KM	Fer vrijednost monetarnog zlata na dan
31. prosinca 2022.	48.000	3.334	160.040
31. prosinca 2021.	96.000	3.146	301.987

Promjene po osnovi monetarnog zlata u izvještajnim razdobljima su dane u sljedećoj tablici:

U tisućama KM	2022.	2021.
Na dan 1. siječnja	301.987	291.561
Prodaje tijekom godine	(161.943)	-
Neto nerealizirana promjena u fer vrijednosti tijekom godine	19.996	10.426
Na dan 31. prosinca	160.040	301.987

Tijekom 2022. godine Centralna banka je prodala 48.000 unci monetarnog zlata pri čemu je realiziran neto dobitak u iznosu od 60.014 tisuće KM. Za više informacija pogledati bilješku 25.

12. DUŽNIČKI INSTRUMENTI PO AMORTIZIRANOM TROŠKU

Dužnički instrumenti po amortiziranom trošku predstavljaju sredstva deviznih pričuva Centralne banke koja su investirana u likvidne državne vladine obveznice zemalja europodručja sa namjerom držanja do njihovog dospijea. Na datum izvještavanja, ovaj portfelj se sastoji od dugoročnih kuponskih obveznica vlada sa fiksnom kamatnom stopom. Dužnički instrumenti po amortiziranom trošku su denominirani u EUR valuti.

Struktura ulaganja dužničkih instrumenata po amortiziranom trošku je prikazana sljedećom tablicom:

U tisućama KM	31. prosinca 2022.	31. prosinca 2021.
Kuponski dužnički instrumenti	1.170.693	-
Obračunana kamata na kuponske dužničke instrumente	2.394	-
Ukupno	1.173.087	-
Umanjenje vrijednosti	(225)	-
UKUPNO	1.172.862	-

Prosječna stopa efektivnog prinosa na dužničke instrumente po amortiziranom trošku iznosi 0,98% za 2022. godinu.

Dužnički instrumenti po amortiziranom trošku, analizirani prema zemlji u koju su sredstva investirana, su prikazani sljedećom tablicom:

	31. prosinca 2022.		31. prosinca 2021.	
	U tisućama KM	%	U tisućama KM	%
<i>Francuska</i>	219.864	18,74	-	-
<i>Španjolska</i>	190.370	16,23	-	-
<i>Austrija</i>	189.737	16,17	-	-
<i>Italija</i>	152.343	12,99	-	-
<i>Finska</i>	92.434	7,88	-	-
<i>Belgija</i>	91.070	7,76	-	-
<i>Njemačka</i>	58.883	5,02	-	-
<i>Nizozemska</i>	55.142	4,70	-	-
<i>Irska</i>	54.470	4,64	-	-
<i>Slovačka</i>	41.776	3,56	-	-
<i>Luksemburg</i>	26.998	2,31	-	-
Ukupno	1.173.087	100,00	-	-
Umanjenje vrijednosti	(225)		-	-
UKUPNO	1.172.862		-	

Više informacija o rasponu kompozitnog kreditnog rejtinga i koncentraciji kreditnog rizika Centralne banke za dužničke instrumente po amortiziranom trošku na datume izvještavanja je objavljeno u bilješci 6.1.2.

Promjene po osnovi dužničkih instrumenata po amortiziranom trošku tijekom izvještajnih razdoblja su prikazane u sljedećoj tablici:

12. DUŽNIČKI INSTRUMENTI PO AMORTIZIRANOM TROŠKU (NASTAVAK)

U tisućama KM	2022.	2021.
Na dan 1. siječnja	-	-
Kupnje tijekom godine	1.166.137	-
Prihodi od kamata priznani tijekom godine (bilješka 22)	8.669	-
Dospjeća kupona	(1.721)	-
Neto umanjene vrijednosti tijekom godine	(225)	-
Transakcijski troškovi	2	-
Na dan 31. prosinca	1.172.862	-

Dužnički instrumenti po amortiziranom trošku, analizirani po njihovom preostalom ugovornom dospelju, su prikazani u sljedećoj tablici:

U tisućama KM	31. prosinca 2022.	31. prosinca 2021.
Do tri mjeseca	-	-
Od tri do dvanaest mjeseci	-	-
Od jedne do tri godine	116.872	-
Preko tri godine	1.056.215	-
Ukupno	1.173.087	-
Umanjenje vrijednosti	(225)	-
UKUPNO	1.172.862	-

13. OSTALA IMOVINA

U tisućama KM	31. prosinca 2022.	31. prosinca 2021.
Potraživanja od domaćih banaka	2.495	2.203
Žiro računi	1.435	682
Potraživanja od uposlenika po osnovi manjka gotovog novca	600	600
Ostala razna financijska imovina	359	472
Ukupno	4.889	3.957
Umanjenje vrijednosti	(607)	(608)
Ukupno ostala financijska imovina	4.282	3.349
Unaprijed plaćeni troškovi za proizvodnju novčanica i kovanica	12.995	11.164
Numizmatičke zbirke	1.190	981
Unaprijed plaćeni troškovi za administrativno poslovanje	587	1.194
Ostala razna nefinancijska imovina	226	239
Ukupno ostala nefinancijska imovina	14.998	13.578
UKUPNO	19.280	16.927

Kako je objašnjeno u bilješci 3.9, unaprijed plaćeni troškovi za proizvodnju novčanica i kovanica se početno priznaju kao odgođeni troškovi i naknadno se amortiziraju priznavanjem troškova tijekom razdoblja od pet godina. Za više informacija pogledati bilješku 31.

14. NEKRETNINE I OPREMA

U tisućama KM	Zemljište i zgrade	Oprema i namještaj	Vozila	Ostalo	Imovina u pripremi	Nekretnine i oprema ukupno
Nabavna vrijednost						
Na dan 1. siječnja 2021.	44.368	25.960	1.684	1.081	5.288	78.381
Nabave	-	-	-	-	3.731	3.731
Prijenos na uporabu	5.306	3.670	-	1	(8.977)	-
Vraćeno u uporabu	-	-	64	-	-	64
Otpisi i otuđenja	-	(1.889)	(336)	(4)	-	(2.229)
Na dan 31. prosinca 2021.	49.674	27.741	1.412	1.078	42	79.947
Nabave	-	-	-	-	838	838
Prijenos na uporabu	-	750	-	-	(750)	-
Otpisi i otuđenja	-	(2.022)	(10)	(19)	-	(2.051)
Na dan 31. prosinca 2022.	49.674	26.469	1.402	1.059	130	78.734
Akumulirana amortizacija						
Na dan 1. siječnja 2021.	6.553	20.930	1.472	866	-	29.821
Trošak amortizacije	580	1.421	75	37	-	2.113
Vraćeno u uporabu	-	-	64	-	-	64
Otpisi i otuđenja	-	(1.888)	(336)	(4)	-	(2.228)
Na dan 31. prosinca 2021.	7.133	20.463	1.275	899	-	29.770
Trošak amortizacije	580	1.787	73	37	-	2.477
Otpisi i otuđenja	-	(2.019)	(10)	(19)	-	(2.048)
Na dan 31. prosinca 2022.	7.713	20.231	1.338	917	-	30.199
Neto knjigovodstvena vrijednost						
Na dan 1. siječnja 2022.	42.541	7.278	137	179	42	50.177
Na dan 31. prosinca 2022.	41.961	6.238	64	142	130	48.535

Centralna banka ima privremenu mjeru zabrane raspolaganja nad zemljištem kupljenim za potrebe izgradnje nove poslovne zgrade Centralne banke za Glavnu jedinicu Sarajevo. Privremena mjera zabrane se odnosi na izostanak izdavanja urbanističke suglasnosti od prodavca zemljišta kako bi Centralna banka mogla početi sa izgradnjom nove poslovne zgrade. Centralna banka je zakoniti vlasnik zemljišta i nema neizvršenih ugovornih obveza prema prodavcu zemljišta.

Izuzev navedenog, Centralna banka nije imala nikakvih drugih terećenja po osnovi svojih nekretnina i opreme na datume izvještavanja.

15. NEMATERIJALNA IMOVINA

U tisućama KM	Softveri i ostala nematerijalna imovina	Nematerijalna imovina u pripremi	Nematerijalna imovina ukupno
Nabavna vrijednost			
Na dan 1. siječnja 2021.	15.657	322	15.979
Nabave	-	157	157
Prijenos na uporabu	479	(479)	-
Otpisi i otuđenja	-	-	-
Na dan 31. prosinca 2021.	16.136	-	16.136
Nabave	-	287	287
Prijenos na uporabu	287	(287)	-
Otpisi i otuđenja	(470)	-	(470)
Na dan 31. prosinca 2022.	15.953	-	15.953
Akumulirana amortizacija			
Na dan 1. siječnja 2021.	14.745	-	14.745
Trošak amortizacije	408	-	408
Otpisi i otuđenja	-	-	-
Na dan 31. prosinca 2021.	15.153	-	15.153
Trošak amortizacije	426	-	426
Otpisi i otuđenja	(470)	-	(470)
Na dan 31. prosinca 2022.	15.109	-	15.109
Neto knjigovodstvena vrijednost			
Na dan 1. siječnja 2022.	983	-	983
Na dan 31. prosinca 2022.	844	-	844

16. OSTALA ULAGANJA

Struktura ostalih ulaganja je sljedeća:

U tisućama KM	31. prosinca 2022.	31. prosinca 2021.
<i>Vlasnički instrumenti</i>		
Dionice BIS-a	27.803	27.803
Dionice SWIFT-a	10	10
UKUPNO	27.813	27.813

BIS banka je specijalizirana financijska institucija u vlasništvu i pod upravom 63 središnje banke širom svijeta čija je osnovna uloga da podstiče suradnju među središnjim bankama, teži da osigura monetarnu i financijsku stabilnost i posreduje u financijskim transakcijama između središnjih banaka. Dionice BIS banke su isključivo u vlasništvu središnjih banaka i monetarnih vlasti.

SWIFT je kooperativno udruženje u vlasništvu financijskih institucija koje su njegovi članovi.

Dionicama BIS-a i SWIFT-a se ne trguje.

16. OSTALA ULAGANJA (NASTAVAK)

Centralna banka posjeduje obične dionice BIS banke po nominalnoj vrijednosti od 5.000 SDR po dionici, plaćenih u iznosu od 25% njihove nominalne vrijednosti od strane bivše Jugoslavije. U skladu sa Statutom BIS-a, preostalih 75% nominalne vrijednosti dionica se uplaćuje po pozivu BIS-a od strane Centralne banke. Centralna banka ima pravo na dividendu po osnovi ovih dionica (bilješka 28).

Dionice SWIFT-a se sastoje od dvije obične dionice i njihova ukupna vrijednost je 10 tisuća KM.

Dionice BIS-a i SWIFT-a predstavljaju nekotirane vlasničke instrumente čija se fer vrijednost ne može pouzdano ustvrditi i stoga se evidentiraju po trošku stjecanja.

17. NOVČANICE I KOVANICE U OPTJECAJU

Promjene po osnovi novčanica i kovanica u optjecaju tijekom izvještajnih razdoblja su prikazane u sljedećoj tablici:

U tisućama KM

	<u>2022.</u>	<u>2021.</u>
Na dan 1. siječnja	6.923.818	6.172.457
Neto porast vrijednosti novčanica i kovanica u optjecaju tijekom godine	512.279	751.361
Na dan 31. prosinca	7.436.097	6.923.818

Apoenska struktura i količina novčanica i kovanica u optjecaju je prikazana u sljedećoj tablici:

Apoen	31. prosinca 2022.		31. prosinca 2021.	
	Komada	Vrijednost u tisućama KM	Komada	Vrijednost u tisućama KM
Kovanice 0,05	94.835.088	4.742	87.887.648	4.394
Kovanice 0,10	134.369.633	13.437	124.580.693	12.458
Kovanice 0,20	98.502.878	19.701	90.394.860	18.079
Kovanice 0,50	46.202.553	23.101	43.295.285	21.648
Kovanice 1	69.045.388	69.045	63.499.924	63.500
Kovanice 2	19.744.315	39.489	18.104.332	36.209
Kovanice 5	14.846.895	74.234	13.647.262	68.236
Ukupno kovanice	477.546.750	243.749	441.410.004	224.524
Novčanice 10	14.985.812	149.858	14.244.184	142.442
Novčanice 20	11.453.994	229.080	10.787.416	215.748
Novčanice 50	27.570.944	1.378.547	26.420.846	1.321.042
Novčanice 100	45.234.277	4.523.428	41.107.777	4.110.778
Novčanice 200	4.557.175	911.435	4.546.419	909.284
Ukupno novčanice	103.802.202	7.192.348	97.106.642	6.699.294
UKUPNO	581.348.952	7.436.097	538.516.646	6.923.818

18. DEPOZITI BANAKA

Struktura depozita banaka prikazana je u sljedećoj tablici:

U tisućama KM	31. prosinca 2022.	31. prosinca 2021.
Depoziti domaćih banaka	7.215.919	7.218.902
Računi rezervi organizacijskih jedinica Centralne banke	1.435	682
Posebni depoziti domaćih banaka – blokirana sredstva	33	33
UKUPNO	7.217.387	7.219.617

Depoziti domaćih banaka služe za ispunjavanje politike obvezne pričuve Centralne banke, za poravnanje platnih transakcija između domaćih banaka međusobno, kao i za transakcije domaćih banaka sa Centralnom bankom. Na dan 31. prosinca 2022. godine ukupan iznos depozita domaćih banaka od 7.215.919 tisuća KM predstavlja depozite 23 domaće banke (2021: iznos od 7.218.902 tisuće KM je predstavljao depozite 23 domaće banke). Za više informacija pogledati bilješku 38.

Depoziti domaćih banaka uključuju negativnu obračunanu naknadu po osnovi politike obvezne pričuve u iznosu od 894 tisuće KM na dan 31. prosinca 2022. godine (31. prosinca 2021: uključivali su negativnu obračunanu naknadu u iznosu od 2.498 tisuća KM).

Osnovicu za obračun obvezne pričuve domaćih banaka čine depoziti i pozajmljena sredstva bez obzira u kojoj valuti su sredstva izražena.

Centralna banka definira jedinstvenu stopu obvezne pričuve koju primjenjuje na osnovicu obvezne pričuve jednako za sve domaće banke. Stopa obvezne pričuve iznosi 10% na datume izvještavanja.

Iznosi iznad obvezne pričuve su depoziti domaćih banaka koje one drže na svojim računima rezervi. Centralna banka obračunava negativnu stopu naknade na iznose tih sredstava. Više informacija o politici za obračun stope naknade na depozite domaćih banaka u izvještajnim razdobljima je dano u bilješkama 22 i 39.

19. DEPOZITI VLADE I OSTALIH JAVNIH INSTITUCIJA

Struktura depozita Vlade i ostalih javnih institucija prikazana je u sljedećoj tablici:

U tisućama KM	31. prosinca 2022.	31. prosinca 2021.
Proračunski depoziti institucija BiH	560.390	693.533
Depoziti ostalih javnih institucija	272.721	304.875
Depoziti ostalih domaćih vlada i vladinih institucija	125.108	279.323
Depozitni račun po transakcijama MMF-a	26	151.711
Depoziti-inozemni dug BiH	-	154
UKUPNO	958.245	1.429.596

20. REZERVIRANJA

Rezerviranja se odnose na rezerviranja za otpremnine i jubilarne nagrade uposlenim te rezerviranja za potencijalne obveze po osnovi sudskih sporova. Na datume izvještavanja, Centralna banka nema rezerviranja po osnovi sudskih sporova.

Promjene u rezerviranjima su prikazane u sljedećim tablicama:

U tisućama KM				2022.
	Sudski sporovi	Otpremnine uposlenim	Jubilarne nagrade	Ukupno
Na dan 1. siječnja	-	1.373	33	1.406
Oslobađanje rezerviranja	-	(398)	-	(398)
Povećanje u rezerviranjima	-	58	13	71
Ukupno priznato u dobit ili gubitak	-	(340)	13	(327)
Plaćeni iznosi	-	(173)	(9)	(182)
Na dan 31. prosinca	-	860	37	897

U tisućama KM				2021.
	Sudski sporovi	Otpremnine uposlenim	Jubilarne nagrade	Ukupno
Na dan 1. siječnja	-	1.414	-	1.414
Oslobađanje rezerviranja	-	(105)	-	(105)
Povećanje u rezerviranjima	-	243	33	276
Ukupno priznato u dobit ili gubitak	-	138	33	171
Plaćeni iznosi	-	(179)	-	(179)
Na dan 31. prosinca	-	1.373	33	1.406

Sudski sporovi

Centralna banka se pojavljuje kao tužena strana u nekoliko sudskih procesa koji proizilaze iz njezina poslovanja. Na datume izvještavanja, Centralna banka osporava te tužbe i na osnovi pravnog savjeta smatra da isti neće dovesti do drugih materijalno značajnih obveza.

Preuzete obveze

Na datume izvještavanja, Centralna banka nema ugovorenih obveza koje nisu priznane.

21. OSTALE OBVEZE

Struktura ostalih obveza dana je u sljedećoj tablici:

U tisućama KM	31. prosinca 2022.	31. prosinca 2021.
MMF-ovi računi broj 1 i 2 (bilješka 37)	2.268	2.242
Dobavljači	1.322	1.560
Depoziti Svjetske banke	315	89
Obračunane, a nefakturirane obveze	101	4.114
Ostale razne financijske obveze	17	18
Ukupno ostale financijske obveze	4.023	8.023
Nefinancijske obveze po raznim osnovama	229	87
Naplaćeni i odloženi prihodi	49	52
Ukupno ostale nefinancijske obveze	278	139
UKUPNO	4.301	8.162

22. NETO KAMATNI PRIHODI

U tisućama KM	Za godinu koja je završila 31. prosinca	
	2022.	2021.
Kamatni prihodi po osnovi:		
Efekata negativnih pasivnih kamatnih stopa na depozite domaćih banaka	25.205	22.218
Depozita kod inozemnih banaka	23.031	1
Dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (bilješka 10)	21.900	33.346
Dužničkih instrumenata po amortiziranom trošku (bilješka 12)	8.669	-
Posebni prava vučenja u MMF-u	27	3
Ukupno	78.832	55.568
Kamatni rashodi po osnovi:		
Efekata negativnih kamatnih stopa za dužničke instrumente po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (bilješka 10)	(26.880)	(25.884)
Efekata negativnih kamatnih stopa za depozite kod inozemnih banaka	(12.146)	(19.536)
Ukupno	(39.026)	(45.420)
Neto kamatni prihodi	39.806	10.148

22. NETO KAMATNI PRIHODI (NASTAVAK)

Ukupni kamatni i srodni prihodi i rashodi po klasama kamatonosnih financijskih instrumenta su prikazani u sljedećoj tablici:

U tisućama KM	Za godinu koja je završila 31. prosinca	
	2022.	2021.
1. Financijska imovina po amortiziranom trošku		
<i>Kamatni prihodi po osnovi:</i>		
Depozita kod inozemnih banaka	23.031	1
Dužničkih instrumenata po amortiziranom trošku	8.669	-
Posebni prava vučenja u MMF-u	27	3
	<u>31.727</u>	<u>4</u>
<i>Kamatni rashodi po osnovi:</i>		
Efekti negativnih kamatnih stopa na depozite kod inozemnih banaka	(12.146)	(19.536)
	<u>(12.146)</u>	<u>(19.536)</u>
Ukupno	19.581	(19.532)
2. Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit		
Kamatni prihodi po osnovi dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	21.900	33.346
Efekti negativnih kamatnih stopa na dužničke instrumente po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	(26.880)	(25.884)
Ukupno	(4.980)	7.462
3. Financijske obveze po amortiziranom trošku		
Efekti negativnih pasivnih kamatnih stopa na depozite domaćih banaka	25.205	22.218
Ukupno	25.205	22.218
Neto kamatni prihodi	39.806	10.148

Osnovicu za obračun rashoda od kamata odnosno efekata negativnih pasivnih kamatnih stopa na depozite domaćih banaka generira ukupan iznos depozita domaćih banaka na računima rezervi tijekom desetodnevnog obračunskog razdoblja, koji se sastoji od iznosa sredstava obvezne pričuve i iznosa sredstava iznad obvezne pričuve.

Centralna banka ne obračunava naknadu na iznos sredstava obvezne pričuve po osnovi osnovice u domaćoj valuti. Naknada se obračunava na iznos sredstava obvezne pričuve po osnovi osnovice u stranim valutama i osnovice u domaćoj valuti sa valutnom klauzulom. Naknada se obračunava i na iznos sredstava iznad obvezne pričuve.

U razdoblju 1.1. - 31.8.2022. godine, stope naknada Centralne banke su vezane za iznos kamatne stope na stalno raspoloživu mogućnost deponiranja kod ESB-a, s tim da se stopa naknade na iznos sredstava obvezne pričuve po osnovi osnovice u stranim valutama i osnovice u domaćoj valuti sa valutnom klauzulom dodano umanjuje za 10 baznih poena, a na iznos sredstava iznad obvezne pričuve za 25 baznih poena. U razdoblju 1.9. - 31.12.2022. godine negativne stope naknada su fiksno određene i iznose 10 baznih poena na iznos sredstava obvezne pričuve po osnovi osnovice u stranim valutama i osnovice u domaćoj valuti sa valutnom klauzulom i 25 baznih poena na iznos sredstava iznad obvezne pričuve.

22. NETO KAMATNI PRIHODI (NASTAVAK)

U razdoblju 1.1. - 31.5.2021. godine, Centralna banka je primjenjivala stopu naknade samo na iznos sredstava iznad obvezne pričuve koja je bila jednaka kamatnoj stopi na stalno raspoloživu mogućnost deponiranja kod ESB-a. U razdoblju 1.6. - 31.12.2021. godine, Centralna banka je počela obračunavati stopu naknade i na iznos sredstava obvezne pričuve umanjenu za 10 baznih poena, dok se stopa naknade na iznos sredstava iznad obvezne pričuve nije mijenjala.

Za više informacija o kamatnim stopama na stalno raspoloživu mogućnost deponiranja kod ESB-a pogledati bilješke 3.13. i 6.

Efekti negativnih pasivnih kamatnih stopa na depozite domaćih banaka su rezultat negativne kamatne stope na iznos sredstava obvezne pričuve po osnovi osnovice u stranim valutama, osnovice u domaćoj valuti s valutnom klauzulom i sredstava iznad obvezne pričuve. Tijekom izvještajnih razdoblja negativne stope naknada Centralne banke iznose:

Osnovica za obračun naknade	Stopa naknade Centralne banke za razdoblje	
2022.		
Sredstva obvezne pričuve	1.1. - 31.7.	1.8. - 31.12.
<i>Osnovica u domaćoj valuti</i>	0,00%	0,00%
<i>Osnovica u stranim valutama</i>	(0,60%)	(0,10%)
<i>Osnovica u domaćoj valuti sa valutnom klauzulom</i>	(0,60%)	(0,10%)
Sredstva iznad obvezne pričuve	(0,75%)	(0,25%)
2021.		
Sredstva obvezne pričuve	1.1. - 31.5.	1.6. - 31.12.
<i>Osnovica u domaćoj valuti</i>	0,00%	0,00%
<i>Osnovica u stranim valutama</i>	0,00%	(0,60%)
<i>Osnovica u domaćoj valuti sa valutnom klauzulom</i>	0,00%	(0,60%)
Sredstva iznad obvezne pričuve	(0,50%)	(0,50%)

Visine stopa naknada koje Centralna banka primjenjuje po pitanju instrumenta obvezne pričuve su određene isključivo za pokriće njenih oportunitetnih troškova koji su nastajali po osnovi držanja deponiranih sredstava domaćih banaka i u svrhu jačanja domaće valute, a posljedica su izloženosti Centralne banke negativnim kamatnim stopama na financijskim tržištima tijekom većeg dijela 2022. godine. Više informacija vezano za politiku obvezne pričuve Centralne banke objavljeno je u bilješci 18.

Efekti negativnih pasivnih kamatnih stopa na depozite domaćih banaka uključuju prihode po osnovi sredstava iznad obveznih pričuva u iznosu od 19.985 tisuća KM i prihode po osnovi sredstava na obvezne pričuve u iznosu od 5.220 tisuća KM za 2022. godinu (2021: 17.422 tisuće KM po osnovi sredstava iznad obveznih pričuva i 4.796 tisuća KM po osnovi sredstava obveznih pričuva).

22. NETO KAMATNI PRIHODI (NASTAVAK)

Efekti negativnih kamatnih stopa od kamatonosne financijske imovine su rezultat negativnih kamatnih stopa i prinosa obračunanih na depozite kod inozemnih banaka i dužničke instrumente, a koje se, u skladu s aktualnim tržišnim uvjetima i dozvoljenim zakonskim zahtjevima za investiranje deviznih pričuva Centralne banke, nisu mogle izbjeći. Tijekom 2022. godine došlo je do prelaska iz zone negativnih kamatnih stopa depozita kod inozemnih banaka i prinosa na dužničke instrumente u pozitivnu zonu. Za više informacija pogledati bilješku 3.13.

Na dan 31. prosinca 2022. godine svi depoziti kod inozemnih banaka su investirani pod pozitivnim kamatnim stopama.

Naredna tablica prikazuje iznose kamatnih prihoda i efekte negativnih kamatnih stopa na depozite kod inozemnih banaka sa analitičkim prikazom pripadajućih iznosa u ovisnosti od tipa oročenja:

U tisućama KM	Za godinu koja je završila 31. prosinca	
	2022.	2021.
Kamatni prihodi		
Oročeni depoziti	19.585	-
Depoziti po viđenju	3.446	1
Ukupno	23.031	1
Kamatni rashodi		
Oročeni depoziti	(10.147)	(15.815)
Depoziti po viđenju	(1.999)	(3.721)
Ukupno	(12.146)	(19.536)
Neto kamatni prihodi	10.885	(19.535)

23. NETO PRIHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA

U tisućama KM	Za godinu koja je završila 31. prosinca	
	2022.	2021.
Prihodi od naknada i provizija po osnovi:		
usluga za domaće banke	20.969	18.759
usluga za Vladu i druge nebankarske komitente	1.735	2.211
Ukupno	22.704	20.970
Rashodi od naknada i provizija po osnovi:		
čuvanja i ostalih rashoda za dužničke instrumente	(749)	(777)
transakcija sa bankama u inozemstvu	(36)	(29)
ostalih rashoda od naknada i provizija	(6)	(7)
Ukupno	(791)	(813)
Neto prihodi od naknada i provizija	21.913	20.157

23. NETO PRIHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA (NASTAVAK)

Centralna banka obračunava prihode od naknada i provizija prema utvrđenim tarifama za svoje usluge (bilješka 3.9). Prihodi od naknada i provizija za domaće banke se dominantno generiraju po osnovi transakcija u sustavu bruto poravnanja u realnom vremenu i u žiro kliring sustavu. Više informacija o funkcioniranju platnih sustava je objavljeno u bilješci 38.

24. NETO REALIZIRANI (GUBITCI) / DOBITCI OD PRODAJE DUŽNIČKIH INSTRUMENATA PO FER VRIJEDNOSTI KROZ OSTALU SVEOBUHVAATNU DOBIT

U tisućama KM	Za godinu koja je završila 31. prosinca	
	2022.	2021.
Realizirani dobitci	20.145	6.476
Realizirani gubitci	(83.615)	(1.527)
UKUPNO	(63.470)	4.949

Odgovarajući iznosi realiziranih dobitaka po osnovi otpuštanja rezerviranja za očekivane kreditne gubitke za dužničke instrumente su prikazani u bilješci 6.1.1.

25. NETO REALIZIRANI DOBITCI OD PRODAJE MONETARNOG ZLATA

Dobitci koji proizilaze iz promjena fer vrijednosti monetarnog zlata, a koji su priznani u okviru ostale sveobuhvatne dobiti na poziciji rezervi fer vrijednosti za monetarno zlato, priznaju se kao realizirani dobitci u okviru računa dobiti ili gubitka na datum prodaje. Neto realizirani dobitci od prodaje 48.000 unci monetarnog zlata izvršene tijekom 2022. godine iznose 60.014 tisuća KM.

26. NETO (GUBITCI) OD TEČAJNIH RAZLIKA

U tisućama KM	Za godinu koja je završila 31. prosinca	
	2022.	2021.
Neto nerealizirani (gubitci) od tečajnih razlika	(150)	(670)
Neto realizirani dobitci od tečajnih razlika	108	184
UKUPNO	(42)	(486)

27. NETO UMANJENJE VRIJEDNOSTI NA FINANCIJSKU IMOVINU

U tisućama KM	Za godinu koja je završila 31. prosinca	
	2022.	2021.
Neto (povećanje) po osnovi umanjenja vrijednosti na depozite kod inozemnih banaka	(937)	(106)
Neto (povećanje) / otpuštanje po osnovi umanjenja vrijednosti na posebna prava vučenja u MMF-u	-	-
Neto otpuštanje / (povećanje) po osnovi rezerviranja za očekivane kreditne gubitke na dužničke instrumente po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	239	(330)
Neto (povećanje) po osnovi rezerviranja za očekivane kreditne gubitke na dužničke instrumente po amortiziranom trošku	(225)	-
Neto (povećanje) / otpuštanje po osnovi umanjenja vrijednosti na ostalu financijsku imovinu	(1)	10
UKUPNO	(924)	(426)

Više informacija o iznosima ukupnih dobitaka i gubitaka po osnovi otpuštanja i povećanja očekivanih kreditnih gubitaka u izvještajnim razdobljima je objavljeno u bilješci 6.1.1.

28. OSTALI PRIHODI

U tisućama KM	Za godinu koja je završila 31. prosinca	
	2022.	2021.
Prihod od dividende	721	1.297
Neto efekti usklađivanja vrijednosti numizmatičkih zbirki	61	4
Ostali razni prihodi	68	101
UKUPNO	850	1.402

Tijekom 2022. godine Centralna banka je primila dividendu po osnovi dionica BIS-a u iznosu od 721 tisuće KM (2021: 1.297 tisuća KM). U usporednom izvještajnom razdoblju, primljena dividenda se sastojala od redovite dividende i dodatka na dividendu po dionici. Za više informacija pogledati bilješku 16.

29. TROŠKOVI OSOBLJA

U tisućama KM	Za godinu koja je završila 31. prosinca	
	2022.	2021.
Plaće	10.499	10.678
Doprinosi i druge naknade na plaće	5.874	6.090
Ostala primanja uposlenih	2.025	2.089
Doprinosi i druge naknade na ostala primanja uposlenih	551	641
Ukupno	18.949	19.498
Neto (otpuštanje) / povećanje u rezerviranjima za otpremnine i jubilarne nagrade uposlenim (bilješka 20)	(327)	171
UKUPNO	18.622	19.669

Troškovi uposlenih uključuju 3.637 tisuća KM (2021: 3.756 tisuća KM) obveznih doprinosa za mirovinsko osiguranje plaćenih javnim zavodima za mirovinsko osiguranje u BiH. Doprinosi se računaju kao postotak bruto plaće.

Ostala primanja uposlenih uglavnom čine troškovi po osnovi naknada za topli obrok, prijevoz i regres.

Prosječan broj uposlenih iznosi 352 za 2022. godinu (2021: 368).

Za obračun rezerviranja za otpremnine i jubilarne nagrade uposlenim korištena je diskontna stopa od 4% (2021: 2%).

30. ADMINISTRATIVNI I OSTALI OPERATIVNI TROŠKOVI

U tisućama KM	Za godinu koja je završila 31. prosinca	
	2022.	2021.
Troškovi održavanja platnih sustava	1.691	1.713
Režijski troškovi	913	957
Troškovi IT infrastrukture	896	878
Troškovi pristupa zvaničnim servisima	751	681
Troškovi održavanja dugotrajne imovine	520	470
Ostali administrativni i operativni troškovi	2.220	1.815
UKUPNO	6.991	6.514

31. TROŠKOVI PROIZVODNJE NOVČANICA I KOVANICA

U tisućama KM	Za godinu koja je završila 31. prosinca	
	2022.	2021.
Troškovi proizvodnje i dizajna novčanica	2.128	2.767
Troškovi proizvodnje i dizajna kovanica	1.604	1.376
UKUPNO	3.732	4.143

32. RASPODJELA GODIŠNJE NETO DOBITI

Raspodjela neto dobiti Centralne banke vrši se suglasno Zakonu o Centralnoj banci.

Odbredbama Zakona o Centralnoj banci definirani su kriteriji raspodjele neto dobiti, po kojima Centralna banka usmjerava 60% tekuće dobiti na račun institucije zadužene za proračun BiH, ukoliko zadovolji kriterij da iznos početnog kapitala i generalnih pričuva (zadržane dobiti) bude jednak 5,00% ukupnog iznosa monetarne pasive.

Ovaj odnos, prije raspodjele dobiti u 2022. godini iznosio je 3,67% (2021: 3,66%). Suglasno odluci Upravnog vijeća, cijeli iznos neto dobiti za 2022. godinu u iznosu od 25.899 tisuća KM je alociran u generalne pričuve (zadržanu dobit) Centralne banke (2021: ukupna neto dobit za 2021. godinu u iznosu od 2.897 tisuća KM je bila alocirana u generalne pričuve (zadržanu dobit) Centralne banke).

2022.**Prije raspodjele dobiti**

	(u tisućama KM)
Monetarna pasiva	15.611.729
Početni kapital i generalne pričuve (zadržana dobit)	573.100
Odnos - početni kapital i generalne pričuve (zadržana dobit) / monetarna pasiva	3,67%

Raspodjela dobiti

	(u tisućama KM)
Neto dobit prije raspodjele	25.899
Raspodjela dobiti u generalne pričuve (zadržanu dobit)	25.899

Nakon raspodjele dobiti

	(u tisućama KM)
Monetarna pasiva	15.611.729
Početni kapital i generalne pričuve (zadržana dobit)	598.999
Odnos - početni kapital i generalne pričuve (zadržana dobit) / monetarna pasiva	3,84%

2021.**Prije raspodjele dobiti**

	(u tisućama KM)
Monetarna pasiva	15.573.031
Početni kapital i generalne pričuve (zadržana dobit)	570.203
Odnos - početni kapital i generalne pričuve (zadržana dobit) / monetarna pasiva	3,66%

Raspodjela dobiti

	(u tisućama KM)
Neto dobit prije raspodjele	2.897
Raspodjela dobiti u generalne pričuve (zadržanu dobit)	2.897

Nakon raspodjele dobiti

	(u tisućama KM)
Monetarna pasiva	15.573.031
Početni kapital i generalne pričuve (zadržana dobit)	573.100
Odnos - početni kapital i generalne pričuve (zadržana dobit) / monetarna pasiva	3,68%

33. KAPITAL

Struktura kapitala je prikazana u sljedećoj tablici:

U tisućama KM	31. prosinca 2022.	31. prosinca 2021.
Početni kapital	25.000	25.000
Rezerve fer vrijednosti za dužničke i vlasničke instrumente	(143.005)	158.914
Rezerve fer vrijednosti za monetarno zlato	58.111	98.129
Ostale pričuve	31.300	31.300
Generalne pričuve (zadržana dobit)	573.999	548.100
UKUPNO	545.405	861.443

Početni kapital

Početni kapital predstavlja nominalni kapital koji je prema Zakonu o Centralnoj banci uplaćen 12. lipnja 1998. godine.

Rezerve fer vrijednosti

Rezerve fer vrijednosti se odnose na:

- Rezerve fer vrijednosti za dužničke instrumente i monetarno zlato i predstavljaju kumulirane nerealizirane dobitke i gubitke koji nastaju zbog promjena tržišne vrijednosti ovih financijskih instrumenata tijekom njihovog držanja.
- Rezerviranja za očekivane kreditne gubitke i odnose se na dužničke instrumente mjerene po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. Za više informacija pogledati bilješku 6.1.1.

Ostale pričuve

Ostale pričuve se odnose na:

- Pričuve od donacija u iznosu od 3.497 tisuća KM po osnovi novčanih donacija primljenih od Vijeća ministara Bosne i Hercegovine 12. lipnja 1998. godine. Status ovih pričuva je reguliran Odlukom Upravnog vijeća Centralne banke uz odobrenje Predsjedništva Bosne i Hercegovine. Pravo raspolaganja pričuvama od donacija je u nadležnosti Upravnog vijeća Centralne banke.
- Sredstva primljena u skladu sa Sporazumom o sukcesiji bivše Jugoslavije u iznosu od 27.803 tisuće KM i odnose se na dionice BIS-a (pogledati bilješku 16).

Generalne pričuve (zadržana dobit)

Generalne pričuve (zadržana dobit) čini akumulirana nedistribuirana dobit Centralne banke od početka njezina rada, 11. kolovoza 1997. godine. Status generalnih pričuva (zadržane dobiti) je u nadležnosti Upravnog vijeća Centralne banke. Generalne pričuve (zadržana dobit) se primarno koriste za alociranje neto profita ili gubitka Centralne banke, kako je propisano Zakonom o Centralnoj banci.

Na dan 31. prosinca 2022. godine došlo je do pada kapitala Centralne banke u odnosu na kapital na dan 31. prosinca 2021. godine uslijed izmijenjenih okolnosti u kojima se odvijalo poslovanje Centralne banke. Za više informacija pogledati bilješku 3.13. Pad rezervi fer vrijednosti je odraz promjena tržišnih cijena dužničkih instrumenata Centralne banke i ne povlači nikakav stvarni gubitak za Centralnu banku niti ugrožava naplatu ugovornih novčanih tokova po osnovi dužničkih instrumenata tijekom njihovog držanja. Na datum izvještavanja, razina kapitaliziranosti Centralne banke je dovoljno visoka da može apsorbirati privremene poraste tržišnih prinosa i/ili padove tržišne cijene zlata u portfelju deviznih pričuva. Za više informacija o upravljanju kreditnim rizikom Centralne banke pogledati bilješku 6.1.2.

34. NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI

Za potrebe Izvješća o novčanim tokovima, novac i novčani ekvivalenti se sastoje od:

U tisućama KM	31. prosinca 2022.	31. prosinca 2021.
Devizni depoziti sa rokom dospijeaća do tri mjeseca ili kraće, od datuma stjecanja	5.646.221	2.162.164
Devizni depoziti po viđenju	1.628.560	1.353.272
Gotovina u stranim valutama	572.020	469.585
Posebna prava vučenja u MMF-u	149	1.881
Žiro računi	1.435	682
Ukupno	7.848.385	3.987.584
Umanjenje vrijednosti	(1.752)	(858)
UKUPNO	7.846.633	3.986.726

Promjene u očekivanim kreditnim gubitcima na novac i novčane ekvivalente su dane u nastavku:

U tisućama KM	2022.	2021.
Na dan 1. siječnja	858	674
Devizni depoziti sa rokom dospijeaća do tri mjeseca ili kraće, od datuma stjecanja	927	214
Devizni depoziti po viđenju	(33)	(30)
Gotovina u stranim valutama	-	-
Posebna prava vučenja u MMF-u	-	-
Žiro računi	-	-
Na dan 31. prosinca	1.752	858

35. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM OSOBAMA

Centralna banka u okviru svog redovitog poslovanja stupa u transakcije sa povezanim osobama. Imajući u vidu da je Centralna banka osnovana aktom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, a da je početni kapital uplaćen u skladu sa Zakonom o Centralnoj banci, transakcije koje se odvijaju u okviru redovitih operacija Centralne banke sa državom i institucijama BiH predstavljaju transakcije sa povezanim osobama. U skladu sa Zakonom o Centralnoj banci, Centralna banka djeluje kao agent države BiH i drugih institucija BiH. Centralna banka prima depozite od države BiH i drugih javnih agencija koje je odredilo Predsjedništvo BiH i djeluje striktno u ime i po nalogu deponenta.

Transakcije sa državom i institucijama BiH prikazane su u slijedećim tablicama:

35. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM OSOBAMA (NASTAVAK)

U tisućama KM

Na dan

31. prosinca 2022. godine

	Ministarstvo financija i trezora BiH	Agencija za osiguranje depozita BiH	Uprava za neizravno oporezivanje BiH	Ukupno
IMOVINA				
Ostala imovina	30	3	11	44
UKUPNO	30	3	11	44
OBVEZE				
Depoziti deponenata	423.902	230.883	202.588	857.373
Ostale obveze	-	-	1	1
UKUPNO	423.902	230.883	202.589	857.374

U tisućama KM

Na dan

31. prosinca 2021. godine

	Ministarstvo financija i trezora BiH	Agencija za osiguranje depozita BiH	Uprava za neizravno oporezivanje BiH	Ukupno
IMOVINA				
Ostala imovina	62	31	23	116
UKUPNO	62	31	23	116
OBVEZE				
Depoziti deponenata	917.836	287.313	163.300	1.368.449
Ostale obveze	-	-	1	1
UKUPNO	917.836	287.313	163.301	1.368.450

Ostvareni prihodi sa državom i institucijama BiH su prikazani u sljedećoj tablici:

U tisućama KM	Za godinu koja je završila 31. prosinca	
	2022.	2021.
Prihodi od naknada i provizija		
Ministarstvo financija i trezora BiH	129	393
Uprava za neizravno oporezivanje BiH	122	140
Agencija za osiguranje depozita BiH	54	183
UKUPNO	305	716

35. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM OSOBAMA (NASTAVAK)

U obavljanju funkcija bankara, depozitara i fiskalnog agenta propisanih Zakonom o Centralnoj banci, Centralna banka također vodi odgovarajuće računovodstvene evidencije i izvršava transakcije za državu i institucije BiH koji se vode u poslovnim knjigama Centralne banke izvanbilančno. Više informacija o ovim izvanbilančnim evidencijama prikazano je u bilješkama 36 i 37.

Naknade ključnim članovima upravljačke strukture

U skladu sa MRS-om 24, povezanim osobama se smatraju članovi ključnog rukovodstva, bliski članovi obitelji članova ključnog rukovodstva i društva pod kontrolom, zajedničkom kontrolom ili značajnim utjecajem članova ključnog rukovodstva i bliskih članova njihovih obitelji.

Ukupne naknade članovima ključnog rukovodstva u 2022. godini iznosile su 1.005 tisuća KM, od čega se 631 tisuću KM odnosilo na plaće i ostale naknade, a 374 tisuće KM na poreze i doprinose (u 2021. godini ukupan iznos od 918 tisuća KM odnosio se na plaće i ostale naknade u iznosu od 574 tisuće KM, a 344 tisuće KM na poreze i doprinose).

36. IZVANBILANČNI DEPOZITI

Centralna banka vodi određene račune u stranim valutama vezane uz sporazume između vlada BiH i inozemnih vlada i financijskih organizacija. Kako ovi računi nisu niti imovina niti obveze Centralne banke, oni nisu uključeni u izvješće o financijskom položaju Centralne banke.

Također, izvanbilančni depoziti sadrže devizne račune institucija BiH i agencija, kao i domaćih banaka, za koje Centralna banka djeluje kao agent.

Izvanbilančne stavke se sastoje od:

U tisućama KM	31. prosinca 2022.	31. prosinca 2021.
Depoziti Vijeća ministara BiH za proračun institucija BiH	197.946	1.567
Depoziti Vijeća ministara BiH za servisiranje inozemnog duga BiH	9.367	6.923
Ostali depoziti Vijeća ministara	294	271
Depoziti Vijeća ministara BiH na osnovi sukcesije	47	44
Ukupno	207.654	8.805
Sredstva Agencije za osiguranje depozita BiH	20.985	40.910
Ukupno	20.985	40.910
Depozitni računi domaćih banaka	18.537	7.628
Depoziti – mirovine iz Njemačke	348	72
Ukupno	18.885	7.700
UKUPNO	247.524	57.415

Ministarstvo financija i trezora BiH je institucija koja djeluje u ime Vijeća ministara BiH i države u upravljanju i koordiniranju depozitima kako je prikazano u tablici. Na dan 31. prosinca 2022. godine ova sredstva ukupno iznose 207.654 tisuća KM (2021: 8.805 tisuća KM).

36. IZVANBILANČNI DEPOZITI (NASTAVAK)

Investicije rezidenata vezane za vrijednosne papire

Centralna banka je omogućila Agenciji za osiguranje depozita BiH da investira u vrijednosne papire otvarajući račune (gotovinski račun i račun za čuvanje vrijednosnih papira) koji glase na Centralnu banku. Sve transakcije na ovim računima odvijaju se između Agencije za osiguranje depozita BiH i njezina Asset Managera. Centralna banka za navedene račune ne obračunava kamate.

37. ČLANSTVO BIH U MMF-u

U skladu sa potpisanim sporazumima između BiH i MMF-a, Centralna banka je određena za fiskalnog agenta i depozitara za članstvo BiH u MMF-u. Uloga Centralne banke kao fiskalnog agenta je specifična zbog aranžmana valutnog odbora. Obavljajući funkciju fiskalnog agenta u skladu sa Zakonom o Centralnoj banci i Zakonom o zaduživanju, dugu i garancijama Bosne i Hercegovine, Centralna banka ni na koji način nije obvezna plaćati bilo koji dug BiH niti joj se može pripisati plaćanje takvog duga niti se njezine devizne pričuve na bilo koji način mogu smatrati garancijom za plaćanje takvog duga. Centralna banka djeluje u ime Bosne i Hercegovine u njezinim odnosima sa MMF-om, ali nema nikakvu odgovornost za sredstva i obveze vezane uz članstvo.

Centralna banka drži račun posebnih prava vučenja u MMF-u, MMF-ov račun broj 1 i MMF-ov račun broj 2 u izvješću o financijskom položaju. Centralna banka također osigurava usluge čuvanja vrijednosnih papira Bosne i Hercegovine izdanih za pokriće članstva u MMF-u i za reotkup obveza, a koji su evidentirani u izvanbilančnoj evidenciji.

Posebna prava vučenja u MMF-u su sredstva po viđenju denominirana u SDR-u na računu otvorenom kod MMF-a za Bosnu i Hercegovinu. Centralna banka drži posebna prava vučenja kao dio svoje funkcije upravljanja deviznim pričuvama. Ova sredstva su kamatonosna za Centralnu banku.

MMF-ov račun broj 1 je račun MMF-a u Centralnoj banci koji se koristi za transakcije sa MMF-om vezane za korištenje i otplatu MMF-ovih kredita. MMF-ov račun broj 2 je račun MMF-a u Centralnoj banci koji koristi MMF za račune i administrativne isplate u KM na teritoriji Bosne i Hercegovine. Ovi računi su dio obveza Centralne banke i iskazani su u KM.

Kvota je specifična vrsta imovine koja predstavlja uplatu za članstvo BiH u MMF-u i koja je denominirana u SDR-u. Kvota predstavlja glasačko pravo BiH u MMF-u, ograničenja za pristup financijskim izvorima MMF-a i udio BiH u alociranju SDR-a, koja su obračunska jedinica MMF-a.

Vrijednosne papire izdaje Ministarstvo financija i trezora BiH i one se zamjenjuju za KM. Ovi vrijednosni papiri su unovčivi na zahtjev MMF-a.

Alociranje SDR-a je također kamatonosno. Ministarstvo financija i trezora BiH plaća kamatu na alociranje posebnih prava vučenja.

Račun vrijednosnih papira, MMF-ov račun broj 1 i MMF-ov račun broj 2 predmetom su valutnog usklađivanja uvijek kada se valuta koristi u financijskim transakcijama između MMF-a i BiH. Najmanje jednom godišnje, na kraju MMF-ove financijske godine (30. travnja), sva držanja valuta u MMF-u se ponovo vrednuju po važećem tečaju SDR-a. Ova vrijednosna prilagođavanja uključena su u prikazanim stanjima računa.

37. ČLANSTVO BIH U MMF-u (NASTAVAK)

Centralna banka koristi neto metodu u prikazivanju financijske pozicije BiH u MMF-u, kako je prikazano narednom tablicom:

U tisućama KM

	31. prosinca 2022.	31. prosinca 2021.
Kvota	649.867	641.864
Posebna prava vučenja u MMF-u	149	1.881
UKUPNO IMOVINA	650.016	643.745
MMF-ov račun br. 1	1.625	1.605
MMF-ov račun br. 2	643	637
Vrijednosni papiri	1.543.253	1.562.617
Alociranje SDR	1.017.117	1.004.591
Obračunana kamata na alocirani SDR	4.669	92
Računi plativih troškova	5.610	1.627
UKUPNO OBVEZE	2.572.917	2.571.169
NETO POZICIJA BiH U MMF-u	1.922.901	1.927.424

Kvota BiH u MMF-u iznosi 265.200 tisuća SDR na datume izvještavanja. Kvota ne donosi kamatu.

38. DOMAĆI PLATNI SUSTAV I SUSTAV ZA PORAVNANJA

U skladu sa Zakonom o Centralnoj banci, Centralna banka je uspostavila sustave preko kojih se obavljaju međubankarska plaćanja u KM u BiH.

Sustavi međubankarskog kliringa i poravnanja su od siječnja 2001. godine organizirani kroz dva platna sustava čiji je vlasnik i kojima upravlja Centralna banka. To su: sustav bruto poravnanja u realnom vremenu („BPRV“) i žirokliring sustav („ŽK“).

BPRV sustav je sustav preko kojeg se vrši poravnanje platnih naloga u realnom vremenu, a preko računa za poravnanje koje sudionici imaju otvorene kod Centralne banke. Sudionici u sustavu su banke koje imaju odobrenje za obavljanje poslova platnog prometa i Centralna banka. Poravnanje se smatra konačnim i neopozivim u trenutku kada je račun za poravnanje banke nalogodavca zadužen, te za isti iznos odobren račun za poravnanje banke primaoca u BPRV. Kroz sustav se izvršavaju transakcije iznad 10 tisuća KM, a za niže iznose je opcionalno korištenje.

ŽK sustav je sustav međubankarskog kliringa (bilateralni i multilateralni) za transakcije u iznosu manjem ili jednakom 10 tisuća KM. Poravnanje neto pozicija sudionika ŽK sustava se vrši preko računa za poravnanje u BPRV, kao i poravnanje transakcija pravnih osoba koji su u funkciji obračunskih agenata kao što su npr. operatori kartičnog poslovanja. Sudionici u sustavu su banke koje imaju odobrenje za obavljanje poslova platnog prometa, a koje su sudionici u sustavu BPRV, kao i Centralna banka. Sustav je usklađen sa standardom SEPA-e, tj. ISO 20022. Kliring platnih naloga svih sudionika ŽK sustava izvršava se utvrđivanjem neto pozicije svakog pojedinačnog sudionika kao rezultat obračuna svih potraživanja i dugovanja sudionika za svaki klirinški ciklus.

38. DOMAĆI PLATNI SUSTAV I SUSTAV ZA PORAVNANJA (NASTAVAK)

Kreditni rizik

Svaki sudionik platnih sustava je dužan imati osigurana sredstva na računu za poravnanje prije poravnanja platnih naloga u BPRV.

U skladu sa ulogom Centralne banke, a kako je definirano Zakonom o Centralnoj banci, Centralnoj banci nije dozvoljeno kreditirati sudionike BPRV i ŽK sustava s ciljem osiguranja likvidnosti u sustavu na bilo koji način.

Operativni rizik

U cilju minimiziranja operativnog rizika nesmetanog funkcioniranja platnih sustava, izdana su Operativna pravila za BPRV i ŽK sustave, kao prateće Odluke koje određuju minimalne standarde sigurnosti za funkcioniranje sustava.

Važeći sigurnosni ciljevi, politike i procedure imaju svrhu da osiguraju sigurnosne mjere i obilježja. Sustavi i mreže funkcioniraju u skladu sa uspostavljenim ciljevima i politikama. Sigurnosni ciljevi i politike se periodično pregledavaju. Od svakog sudionika se također zahtijeva da posjeduje određene sigurnosne mjere i kontrole za izvršavanje plaćanja.

Centralna banka je definirala sljedeće procedure za poravnanja u slučaju nepredviđenih situacija:

- **Planovi i mjere za nepredviđene situacije:** u slučaju prekida u redovitom funkcioniranju platnog sustava i sustava za poravnanje ili nekog drugog nepredviđenog događaja, Centralna banka je definirala mjere za nepredviđene situacije kako bi osigurala kontinuitet u funkcioniranju pouzdanih, ispravnih i zakonitih platnih transakcija u platnom sustavu i sustavu za poravnanje.
- **Rezervni sustav na primarnoj lokaciji i DR lokacija:** Centralna banka je osim primarne lokacije za platne sustave, na kojoj postoje redundantni sustavi (u slučaju pada jednog, prelazi se na drugi sustav na primarnoj lokaciji), uspostavila i funkcionalan DR (Disaster Recovery) sustav na lokaciji Glavne banke u Banjoj Luci.

Nadgledanje i razvoj platnih sustava

Centralna banka je u 2022. godini usvojila akte za nadgledanje funkcioniranja platnih sustava. Centralna banka funkcijom nadgledanja platnih sustava vrši aktivnosti monitoringa platnih sustava, te procjenu usklađenosti funkcioniranja platnih sustava u odnosu na principe za funkcioniranje platnih sustava koje primjenjuje Centralna banka, kao i propise drugih relevantnih međunarodnih institucija kojima se uređuju zahtjevi za nadgledanje platnih sustava. Centralna banka primjenjuje principe i odgovornosti definirane „Principima za infrastrukturu finansijskog tržišta“ koje je donio Odbor za platni sustav i sustav poravnanja BIS-a (CPSS) i Međunarodna organizacija komisija za vrijednosne papire (IOSCO). Aktivnostima procjene usklađenosti platnih sustava, te monitoringom sustava se podstiče sigurnost i efikasnost funkcioniranja platnih sustava i nesmetano obavljanje međubankarskog platnog prometa u BiH, te na taj način Centralna banka izravno potpomaže održavanje finansijske stabilnosti u BiH.

Također, Centralna banka kroz razvojnu funkciju platnih sustava aktivno učestvuje u pripremnim i fazama implementiranja koje se odnose na inoviranje u platnim sustavima i analizira njihov utjecaj na gospodarstvo BiH, te utjecaj na ciljeve javne politike sigurnih i efikasnih platnih sustava.

39. DOGAĐAJI POSLIJE DATUMA IZVJEŠTAVANJA

Predsjedništvo BiH nije izvršilo imenovanje novog saziva Upravnog vijeća Centralne banke do datuma odobrenja ovih financijskih izvješća.

Od 1. siječnja 2023. godine Centralna banka na sredstva obvezne pričuve po osnovi osnovice u domaćoj valuti obračunava i isplaćuje naknadu domaćim bankama po stopi od 25 baznih poena, a na sredstva obvezne pričuve po osnovi osnovice u stranim valutama i u domaćoj valuti sa valutnom klauzulom obračunava i isplaćuje naknadu domaćim bankama po stopi od 10 baznih poena. Na sredstva iznad obvezne pričuve naknada se ne obračunava.

Ova promjena je izvršena s ciljem usklađivanja sa politikom ESB-a i ublažavanja utjecaja rasta kamatne stope na stalno raspoloživu mogućnost deponiranja kod ESB-a na poslovanje banaka u BiH.

Osim gore navedenog, u razdoblju između 31. prosinca 2022. godine i datuma odobrenja ovih financijskih izvješća nije bilo događaja koji bi zahtijevali usklađivanje ili koji su značajni, ali ne zahtijevaju usklađivanje.